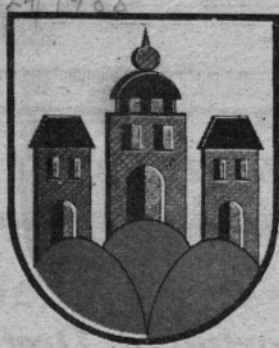

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

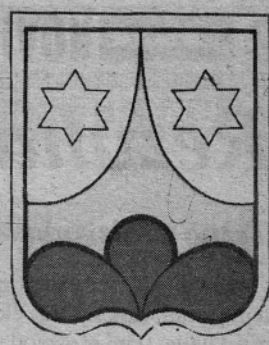
Savinjske

Leto XVIII
Številka 1
Januar 1988Glasilo Socialistične zveze
delovnega ljudstva
občine Mozirje

NOVICE

LJUBNO

GORNJI GRAD

Ob kulturnem prazniku

Slovenski kulturni praznik nas vsako leto vzpodbuja k poglobljenemu razmišljanju o kulturni podobi našega vsakdana. Ob spoštljivem spominu na Prešerna se nam vedno znova rojevajo tudi vprašanja, kako je z našo kulturo v času, ki ji ni kdovekaj naklonjen in ga označuje poleg gospodarske tudi vse večja kriza duhovnih vrednot.

Možnih odgovorov in mnenj na to vprašanje je kajpak veliko. Vsi pač nismo in ne moremo biti enaki nagnjeni in misli.

Mnogi Slovenci si s takimi — četudi nadvse aktualnimi problemi, ne belijo glave. Pomanjkljiva vzgoja, doseženo blagostanje, razni hobyji ali pa socialna ogroženost jih, žal, odvrčajo od kulture in uvrščajo med »absistente« ali kvečjemu »občasne potrošnike« kulturnih dobrin.

Tisti pa, ki znajo ceniti zlahkno omike svojega naroda in njen pomen za zgodovinsko, sedanjo in prihodnjo ohranitev narodne samobitnosti, so ob kritični presoji današnjega kulturnega trenutka vse bolj zaskrbljeni.

Znani slovenski kulturni delavec mlajše generacije — Jaša ZLOBEC je v svojih razmišljanjih o pomenu našega kulturnega praznika zapisal: »Ob nacionalnem kulturnem prazniku sem dvakrat otožen. Prvič, ker se je spremenil v izpraznjeno institucijo, v papirnato vrtnico v — se že vé, čigavi gumbnici, in drugič, ker vztrajno poglobljanje duhovne in družbene krize vedno širše sloje Slovencev spreminja v mutce in glušce.«

Ali mu lahko pritrdimo? Če je v tej njegovi sodbi zaobjeta širše spoznana resnica o našem odnosu do kulturnega snovanja, poustvarjanja in sprejemanja, potem so razlogi za zaskrbljenost povsem upravičeni.

Na srečo pa le ni vse in povsod tako črnogledno in problematično, vsaj kar zadeva amatersko kulturno dejavnost na podeželju. Za našo občinsko skupnost to prav gotovo velja.

O pičlih sredstvih, ki jih za kulturo plemenitenja življenja naših občanov še premore izdvajati dohodkovno vse bolj osiromašeno združeno delo, je dosežena raven kulturnega utripa dokaj zadovoljiva.

To nam priznavajo tudi najvidnejši slovenski kulturni delavci, ki spremljajo in poznajo naše gmotne možnosti, dejavnosti in uspehe.

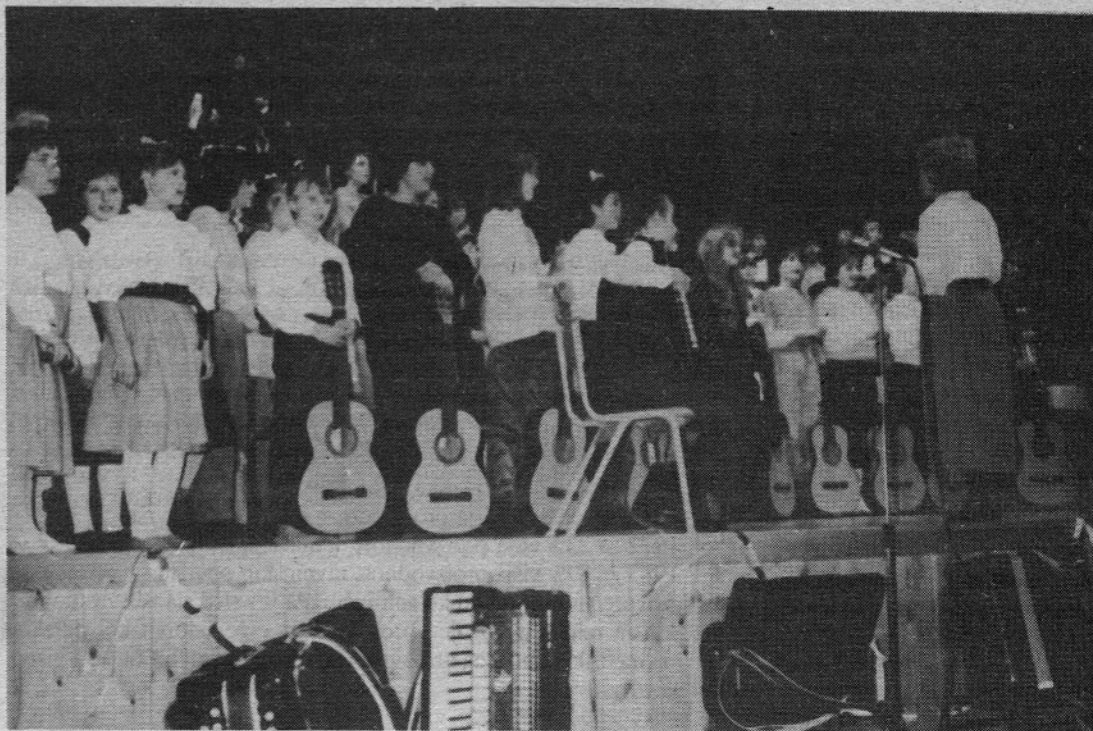
Smo ena izmed redkih slovenskih občin, kjer slovenski kulturni praznik počastimo kar z »mesecem kulture« in ne le s simbolično proslavo. Zveza kulturnih organizacij v okviru občinske kulturne skupnosti vsako leto poskrbi za pester program kulturnih dogodkov, ki se skozi cel mesec februar vrstijo po naših krajih v veliko zadovoljstvo kulturno osveženih občanov.

Za izvedbo te velike kulturne manifestacije, kakor tudi za siceršnjo celotno kulturno dejavnost gre zasluga in zahvala vsem številnim kulturnim delavcem, ki se požrtvovalno trudijo v naših kulturnih organizacijah, vzgojnoizobraževalnih ustanovah, v organih ZKO in kulturne skupnosti.

Trudimo se naprej, da nam bodo kulturne dobrine plemenitile življenje, ustvarjalni duh in domovinski ponos na vsakem koraku.

Takó zanesljivo ne bomo zašli med tiste, ki v slovenskem kulturnem prazniku vidijo le še papirnato vrtnico. Ohranimo jo naravno, dehtečo in zlahkno!

Predsednik OKS:
Lojze Plaznik,
dipl. ing. agr.

Pred nami je kulturni praznik. V nizu prireditev bodo nastopali tudi učenci glasbene šole. Na teh mladih glasbenikih bo v naslednjih letih stonela glasbena kultura naše občine.

Priprave na mesec kulture

Vsakoletna, tradicionalna oblika počastitve kulturnega praznika v februarju se približuje. Da bi bilo sprejemanje raznolikih kulturnih dogodkov omogočeno vsem krajanom občine Mozirje, bodo potekale aktivnosti ves mesec februar po vseh krajevnih skupnostih občine Mozirje.

Izvajalci prireditev bodo prosvetna društva občine Mozirje, šolska kulturno-umetniška društva OŠ občine Mozirje, knjižnica in galerija Mozirje, glasbena šola iz Mozirja in godba na pihala.

Program dejavnosti zajema gledališke in lutkovne igre, koncerte moških, ženskih in mešanih pevskih zborov, plesne, plesne in recitacijske točke SKUD-ov, literarne večere v knjižnici Mozirje, razstavo kiparskih del v Galeriji Mozirje, koncert godbe na pihala in koncert Glasbene šole iz Mozirja.

Aktivnosti se bodo odvijale ob petkih, sobotah in nedeljah ves mesec februar po vseh krajevnih skupnostih.

Otvoritvene slovesnosti s podelitvijo priznanj Kulturne skupnosti in Zveze kulturnih organizacij občine Mozirje bodo letos potekale v Novi Štifti v soboto, 6. februarja.

V nedeljo, 7. februarja načrtujemo koncert pevskih zborov v Mozirju.

V soboto, 13. februarja bo v Gornjem Gradu gledališka premiera domače gledališke skupine PD Gornji Grad, v Novi Štifti pa koncert dveh pevskih zborov.

Tudi 14. februarja bodo gledališčniki PD Gornji Grad še enkrat nastopili za svoje občinstvo v Gornjem Gradu.

V petek, 19. februarja načrtujemo v Bočni koncert dveh pevskih zborov.

20. februarja, v soboto, pa se bodo doma pokazali gleda-

lišniki PD Nazarje. V Solčavi bo tega dne koncert pevskih zborov iz Ljubnega, v Novi Štifti pa bodo domači gledališki amaterji igrali za svoje občinstvo.

Ivana Žvipelj

V nedeljo, 21. februarja načrtujemo gledališki igri v Nazarjah in v Novi Štifti, v Lučah pa koncert domačega pevskega zbora.

Za petek, 26. februarja, pripravljva Glasbena šola koncert v Delavskem domu Nazarje.

V soboto, 27. februarja bo v Nazarjah koncert domačega dekliškega pevskega zbora, v Gornjem Gradu pa gostuje PD Luče.

Nedelja, 28. februarja, bo gledališko bogata. V Lučah, Mozirju, v Šmartnem ob Dreti in na Rečici so načrtovane gledališke igre PD Nazarje, PD Gornji Grad in PD Nova Štifta.

V soboto, 5. marca bomo zaključili slovesnosti s koncertom godbe na pihala v Mozirju.

Vsa ta bogata ponudba kulturnih užitkov ne sme ostati sama sebi namen. Želimo, da bi krajanji vsaj v svojem kraju sprejeli ponudbo požrtvovalnih kulturnih delavcev in jih nagradili z ogledom njihovih dejavnosti. Polne dvorane so največje zadovoljstvo in plačilo amaterjem za dolge ure prostovoljnega dela pri pripravah teh aktivnosti.

Veseli časi kolin

Proste dneve okrog novega leta so mnogi izkoristili za domači praznik, kot radi pravimo kolinam. V današnjih časih je še kako dobrodošlo, če si lahko doma vzrediš kakšnega ščetinarja in prihraniš marsikakšen dinarček. Kot rečeno je bilo največ kolin za praznike, seveda pa se kruljenje še vedno čuje v prenekaterem hlevu, pa ga kmalu ne bo več. (j.p.)

Karmen iz Radmirja je bila prva

Prvega otroka v letošnjem letu je v celjski porodnišnici rodila Helena Pečnik iz Radmirja. 1. januarja ob pol petih zjutraj je mala Karmen prirojala na svet. V celjski porodnišnici sta bili mamica in hčerka seveda deležni številnih čestitk in najboljših želja. Nekatere delovne organizacije pa so se izkazale tudi s praktičnimi darili. Sicer pa je Helena Pečnik učiteljica na ljubenski osnovni šoli. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Savinjskih novic.

RAJKO PINTAR

Kmetijstvo tudi v skupščinskih klopeh

Decembrska seja vseh treh zborov Skupščine občine Mozirje je postavila piko na i vsem dosedanjim razpravam o nevdržnih razmerah v kmetijstvu. Ob koncu razprave, ki je bila na trenutke zelo ostra, so delegati sprejeli več ugotovitev in sklepov. Osnovni vzrok za tako stanje je v velikem nesorazmerju med cenami re-promateriala in kmetijskih pridelkov, nesorazmerna pa je tudi razlika v ceni, ki jo dobi kmet za svoje pridelke in ceno hrane, ki jo plačujemo kot potrošniki. Ker se kmetijstvo naše občine že preko 20 let specializirano usmerja v govedorejsko proizvodnjo, ki je trenutno v najslabšem položaju, so ti problemi v naši občini še posebej občutni. Posledice pa so jasne in že sedaj dovolj hude: Osnovna čreda se je v lanskem letu zmanjšala za okrog 300 glav, pet kmetov pa je popolnoma opustilo tržno proizvodnjo. Tržna proizvodnja mleka se je zmanjšala za okoli pol milijona litrov, tako da smo se znašli na nivoju leta 1984. Privez telet za pitanje se je zmanjšal za okrog 20 odstotkov. 10 kmetov je izstopilo iz obveznega invalidsko pokojninskega zavarovanja, 148 kmetov pa je prešlo iz višjega v nižji razred zavarovanja. Zaradi previsokih obresti so se prenehala investicijska vlaganja v tehnološko modernizacijo proizvodnje. Ekonomski položaj hribovskih kmetij se je izrazito poslabšal. Še bi lahko naštevali, pa je že to dovolj hudo. Tako stanje pa seveda pušča pri kmetih globoke sledi. Med nje se je naselilo malodušje in otopelost, ki že prerasča v odkriti revolt do družbene nesposobnosti. Vse bolj se zatekajo k filozofiji lastnega preživetja. Kmetije tudi izgublajo zaupanje v svoje zadrage, kar pomeni rušenje dolga desetletja grajenih temeljev kmetijskega združništva. Poleg tega mladi le neradi prevzemajo kmetijo, saj na njej ne vidijo prihodnosti.

Delegati so na skupščini odločno zahtevali, da se mora položaj v kmetijstvu v najkrajšem času izboljšati. Padla je tudi pobuda, da bi kmetje demonstrativno opozorili širšo slovensko in jugoslovansko javnost in sicer s prenehanjem oddajanja tržnih viškov mleka ali s pohodom s kamionskimi cisternami mleka v Ljubljano.

Kmetje so tudi menili, da še tako dobra strategija nadaljnje razvoja kmetijstva ne bo rodila sadov, če sprejeti sklepi ne bodo realizirani, če se takoj ne najdejo rešitve za odpravo cenovnih neskladij in s tem povrnitev zaupanja pridelovalcev hrane.

Menili so tudi, da so skoraj vse možne rezerve v občini že izčrpane in zato so od skupščine zahtevali, da na republiški skupščini in ostalih pristojnih organih odločno zahteva odpravo glavnih sistemskih vzrokov in administrativnih ovir, ki so vzrok za nakopičene težave.

RAJKO PINTAR

SN objavljajo

- Ob kulturnem prazniku
Je praznik le še papirnata vrtnica?
Rezultati kmetijskega pospeševanja
Zadnji del prispevka dr. Cizeja
So težave z elektriko odpravljene?
Pojasnilo o novolenih mrkih
Kaj čarobne palice, gorjače je treba!
Kaj se dogaja v Logarski dolini?
Alojz Zavolovšek — 60 let
Ob jubileju mozirskega slikarja
Priznanje delavnosti
Martinu Aubrehtu zlata značka ZTKOJ
Ljubenski kronist
Zapis o Francu Šerbeli
Za naslednjo številko pripravljamo
O racionalizaciji v zdravstvu

Stran

- 1
2
3
4
5
7
8

Rezultati kmetijskega pospeševanja (3)

Tržna proizvodnja kmetij

Glavni cilj vsega preusmerjanja je bila večja proizvodnja kmetij, s tem pa tudi zanesljivejši ekonomski položaj vseh na kmetijah zaposlenih. Glavni tržni proizvod mleko je od začetnih 6.567 kg narasel v letu 1985 že na 29.295 kg tržnega mleka. Skupno se je torej prodaja povečala za 346 kg oziroma rasla po letni linearni stopnji 19%. Takšno naraščanje je rezultat več faktorjev:

- povečanja krmne baze zaradi večjega gnojenja z organskimi in mineralnimi gnojili,
- pašno-kosnega sistema in kakovostnejše zimske krme (silaža, mrva),
- večjega nakupa močnih krmil za krave,
- boljše tehnologije krmljenja (ovimljanje, avansiranje),
- povečanja števila krav, izboljšanje pasemske sestave in genetske osnove,
- boljše organiziranosti odkupa mleka.

Odkup oziroma prodaja drugih pridelkov zaradi specializacije v prirejo mleka temu trendu ni povsem sledila in jo je tudi težje ovrednotiti (recimo: del prirasta goved je ostajal v hlevih za razširjeno reprodukcijo oz. povečanje črede). Kmetije so prodajale spitana in izločena goveda, teleta, plemenske telice. Nekaj se je prodajalo tudi prašičev in pujskov, pa žrebet, ovac in še krompirja — vse to pa v manjših količinah.

Prodaja iz govedoreje je bila takale:

Prodaja / kmetijo v kg	1966/69	1972	1985	Indeks 85 : 66/69
Prodaja mleka/kmetijo	6.567	15.587	29.295	486
Prodaja mleka/kravo	1.495	2.358	3.193	214
Prodaja žive teže goved	1.219	1.413	2.562	210

Ker je glavna usmeritev večine raziskanih kmetij prireja mleka in promet z govejo živino (za klanje ali za pleme), je pomembno ugotoviti, kolikšna je proizvodnost na 1 ha kmetijske površine izražena v enotnem kazalcu »mleko« (pri tem smo ovrednotili 1 kg žive teže prodanih goved — kot prirast — po mednarodnem normativu s 7 kg mleka):

Leto	Pridelek na 1 ha kmet. površine mleko/kg živa teža prodanih goved x 7	Proizvodnost v mleku na ha kmet. površine	Indeks
1966/69	1.240 + (132 kg x 7) 924	2.164 kg	100
1972	2.275 + (152 kg x 7) 1.064	3.339 kg	154
1985	3.720 + (268 kg x 7) 1.876	5.596 kg	259

Tako je torej proizvodnost kmetijskih površin izražena v »mleku« porasla v teku 18 let za preko 1 1/2 krat (159%), kar lahko smatramo kot prav dober učinek pospeševanja tako v rastlinski kot v govedorejski proizvodnji.

Razlike v gospodarjenju na ravninskih in hribovsko-višinskih kmetijah

Med raziskanimi kmetijami je 30 ravninskih (povprečna nadmorska višina 388 m) in 50 hribovsko-višinskih (okrog 600 m). Pogoji gospodarjenja so v hribovskih predelih zaradi težjih in slabših reliefnih, klimatskih, prometnih in socioloških faktorjev manj ugodni in seveda bistveno dražji, ker zahtevajo več živiga dela in tudi precej višje obdelovalne in še predvsem transportne stroške. Vse to se odraža zlasti v

Koline so še vedno družinski praznik

ekonomičnosti pridelovanja, manj pa v čisto materialnih oz. proizvodnih kazalcih. Tako je npr. letna mlečnost »ravninskih« krav 4.020 kg in »hribovskih« 4.001 kg v letu 1985. Na 1 ha kmetijske površine pa se razlike že pokažejo: v ravnini 4.151 kg in v hribovskem območju 3.489 kg mleka. Prav proizvodnost v skupnem pokazovanju »mleka« na 1 ha kmetijske zemlje pokaže razlike v možnostih kmetovanja (predvsem zaradi klimatskih in terenskih različnosti).

Preglednica ravninske kmetije je naslednja:

Leto	Pridelek na 1 ha kmet. površine mleko/kg živa teža prodanih goved x 7	Proizvodnost v mleku na 1 ha kmet. površine	Indeks
1966/69	1.290 (178 kg x 7) 1.249	2.539	100
1972	2.434 (195 kg x 7) 1.366	3.800	150
1985	4.151 (365 kg x 7) 2.555	6.706	264

Za hribovsko-višinske kmetije:

Leto	Pridelek na 1 ha kmet. površine mleko/kg živa teža prodanih goved x 7	Proizvodnost v mleku na 1 ha kmet. površine	Indeks
1966/69	1.210 (107 kg x 7) 749	1.959	100
1972	2.180 (130,3 kg x 7) 912	3.092	158
1985	3.489 (202,5 kg x 7) 1.418	4.907	250

Povprečni napredek v proizvodnosti izražen z mlekom je v teh 18 letih med obema tipoma kmetij približno enak (to pokažejo indeksi). Pač pa nastaja občutna razlika v sami proizvodnosti:

1. 1966/69 za 30% višja proizvodnost ravninskih površin

1. 1972 za 23% višja proizvodnost ravninskih površin

1. 1985 za 37% višja proizvodnost ravninskih površin

V povprečju bi torej lahko zaključili, da je vsled slabših rastnoklimatskih in reliefnih pogojev proizvodnost v govedoreji kot daleko glavni kmetijski panogi na hribovskih kmetijah za vsaj okrog 30% nižja kot na ravninskih.

Storilnost dela na kmetijah

Zaradi deagrariacije se je število polnovrednih delovnih moči (PDM) na naših kmetijah v teh 18-ih letih zmanjšalo za 19% oz. skoro za 1/5. Ob vse večji proizvodnji je bilo torej potrebno povečati produktivnost teh delovnih moči s stroji oz. mehanizacijo ter racionalnejšim spravlilom in skladiščenjem pridelkov in izboljšanjem vhlavljanja živali (strojna molža in odplakovanje). To naj prikaže naslednji pregled storilnosti na 1 PDM:

Storilnost/PDM	1966/69 2,33 PDM	1972 2,15 PDM	1985 1,96 PDM	Indeks 85 : 66/69
Skupna površina — ha	13,42	14,80	16,83	125
Kmetijska površina — ha	3,98	4,33	5,05	127
Število goved	4,00	5,95	9,23	230
Število krav	1,87	3,07	4,68	250
Namolzeno mleko — kg	4,648	9,327	18,761	404
Prodano mleko — kg	2,818	7,250	14,946	530
Prodano ž. teže goved — kg	523	657	1,307	250
Oskrba števila GVŽ	3,78	5,81	8,62	228

Čeprav se površina (skupna in kmetijska) ni bistveno povečala na vsako PDM, pa se je število goved in krav (in vseh GVŽ) povečalo že izdatno. Zelo občutno je storilnost narasla v namolzenem in prodanem mleku (za okrog 3—4 krat).

Prav napredek proizvodnje in storilnosti dela pa je v veliki meri tudi rezultat strokovne in splošne izobrazbe vseh delavcev na kmetiji, s čimer se ustvari pripravljenost kmečke družine za osvajanje sodobnih tehnologij. Le 6 gospodarstev (gospodin) je pred usmerjanjem imelo dokončano nižjo kmetijsko šolo ali daljši strokovni tačej. Kmetijska organizacija in njena pospeševalna služba si je skozi vsa leta prizadevala, da je s strokovnimi predavanji in ekskurzijami to pomankljivost odpravljala. Da pa bi bili nasledniki strokovno boljše pripravljene za kmetovanje, je že v osnovnih programih bilo predloženo njihovo strokovno šolanje. Že v l. 1972 so iz 15-ih kmetij otroci — nasledniki obiskovali oz. že končali kmetijsko šolanje. V l. 1985 je bilo stanje strokovnosti na teh kmetijah že bistveno boljše: 30 kmetij je že vodil kmetijsko šolan gospodar (gospodinja), večina naslednikov kmetij pa je dokončala ali obiskovala kmetijske šole.

Koristi organiziranosti in pospeševalne službe

Dobra organiziranost ter kooperacija s kmetijsko organizacijo in njeno pospeševalno službo so bili pogoji za uspeh v rekonstrukciji kmetij, kar še posebej velja za govedorejo kot tipično dvostopenjsko proizvodnjo: pridelovanje krme + tehnologija krmljenja z zrejo. Materialna in umska vlaganja se lahko izdatno obrestujejo, kar je očitno pokazal primer teh prvo usmerjenih kmetij.

Raziskava je vsaj približno ugotovila — čeprav je upoštevala le realizacijo iz govedoreje — da je vsak vložen en (1) dinar za pospeševanje na kmetiji oz. stroške za pospeševanje povzročil za okrog 40 din večjo tržno proizvodnjo zgolj iz govedoreje (če upoštevamo še strošek za preventivno veterinarsko službo, pa okrog 30 din).

Zasluga kmetijske organizacije in njene strokovne službe je zlasti v tem, da je vsa sredstva za proizvodnjo in pa intelektualno delo sinhronizirala, izbalansirala in racionalno usmerjala. Kajti vsaka kmetija je posebna enota: kompleks skupnih in kmetijskih površin, razpoložljivih delovnih moči, zgradb in živine ter njihovih medsebojnih odnosov.

Večina teh naših raziskovanih kmetij pa spada še v hribovsko-višinsko (delno tudi obmejno) območje, kjer kmetijsko pospeševanje omogoča ugodnejše reševati tudi mnoga družbena in agrarno-politična vprašanja, zlasti še zaustavljanje odseljavanja. Odpravljanje disparitet med delovnimi pogoji in zaslužkom bo v težjih pogojih gospodarjenja pomagalo obdržati in negovati »kulturno« podeželje. Seveda ni mogoče trditi, da kmetijska pospeševalna služba lahko reši vse probleme kmetij (saj na cenovne skoro nima vpliva), vsekakor jih pa pomaga reševati.

dr. Dolfe Cizej

II. samoprispevek (1978—1983)

(KS Šmartno ob Dreti, KS Bočna, KS Gornji grad, KS Nova Štifta)

V tej številki nadaljujemo s predstavljanjem objektov, ki so bili zgrajeni s sredstvi II. samoprispevka (1978—1983). V prejšnji številki smo predstavili KS Mozirje, Nazarje in Rečica, v tej številki pa si pogledjmo, kako so porabili sredstva samoprispevka v KS Šmartno ob Dreti, Bočna, Gornji grad in Nova Štifta. KS Šmartno ob Dreti je investirala v:

- telefonsko omrežje
- dograditev mrliške vežice
- modernizacijo cest v SP. Krašah
- modernizacijo cestnih priključkov
- izgradnjo večnamenske dvorane pri šoli

KS Bočna je investirala v:

- telefonsko omrežje
- cesto Otok Homec
- cesto Fricelj — Otok
- večnamensko dvorano
- TV pretvornik

KS Gornji grad je investirala v:

- telefonsko omrežje
- gradnjo parkirišča
- gradnjo mostov in brvi
- razširitev javne razsvetljave

KS Nova Štifta je investirala v:

- telefonsko omrežje
- modernizacijo ceste Jernejev in Slugov klanec
- ureditev pokopališča
- kanalizacija v Šmiklavžu
- avtobusno postajališče
- vodovod
- kontejner za smeti

ŠMARTNO OB DRETI — Vrtec in večnamenska dvorana

NOVA ŠTIFTA — avtobusno postajališče

Iz sredstev samoprispevka so v Zadregi dolini postavili večje število avtobusnih čakalnic.

So težave z elektriko odpravljene?

V dneh pred in po novoletnih praznikih je kar precejšen del naše občine imel velike težave z elektriko. Skorajda ni minil dan, da ne bi prišlo do izpada električne napetosti. Precejšnje število občanov je tudi v našem uredništvu iskalo informacijo o vzrokih za tako stanje. Zato smo zaprosili TOZD Elektrodistribucijo Celje, območje Šempeter, ki skrbi za električno omrežje v naši občini za pojasnilo, ki ga objavljamo.

Glede na to, da smo imeli v decembru 1987 in pa sedaj januarja 1988 časovno krajše in daljše izpade na daljnovodu (DV) 20 KV Nazarje — Logarska dolina, bi podal nekaj informacij, kaj se je na tem daljnovodu dogajalo.

Da bo slika bolj nazorna, naj povem, da znaša dolžina DV 20 KV Logarska dolina z vsemi odcepi 82000 m, od tega poteka cca 60—70% DV po gozdnih in težje dostopnih terenih.

Že v decembru se je na tem DV pojavljala napaka, ki pa je bila take narave, da se vizuelno ni dala ugotoviti in je vsled tega prihajalo do občasnih izpadov.

Dne 5. 1. 1988 pa je DV ZOKV Logarska dolina ponovno izpadel ob 21.30 uri. Naša vzdrževalna skupina je z dežurnim tehnikom takoj odšla na teren in smo DV usposobili do približno 24.00 ure.

Dne 6. 1. 1988 ob 7.02 uri je DV Logarska dolina ponovno izpadel zaradi močnega vetra, ki je bil na tem področju. Takoj smo aktivirali dve skupini, ki sta pričeli s pregledom DV in samim popravilom. S selekcijo DV je bilo ugotovljeno, da je okvara na glavnem vodni nekje med Ljubnim in Lučami, to je cca 20 km DV z odcepi. Po večkratnem obhodu in temeljitem pregledu se

napaka ni našla, zato je bilo potrebno vse drogeve na tem sektorju preplezati in pregledati vse izolatorje, to pomeni cca 670 drogov (dva izolatorja sta bila v okvari). Ne glede na veter, ki je bil tu zelo močan, smo bili vseskozi na terenu. Med tem časom pa je bilo tudi javljeno, da se je zlomil visokonapetostni drog v Solčavi in Podvolovljeku. Tako je ena skupina odpravljala napako na glavnem vodni in jo odpravila do 19.00 ure, druga pa je pričela z delom na zamenjavi zlomljenih drogov in popravilom potrganih tokovodnikov. Tako smo s skrajnimi naporii uspeli usposobiti DV do Solčave, to je bilo nekje ob 20.00 uri. Zaradi utrujenosti skupin, ker so delali že v noči od torka na sredo in v sredo ves dan do večernih ur, smo sklenili, da za ta dan končamo z delom in nadaljujemo še v četrtek, kajti od Solčave čez Strelčev vrh proti sv. Duhu je teren zelo težko dostopen in nevozen že podnevi, kaj šele ponoči.

Tako smo z obhodom tega dela DV nadaljevali v četrtek, 7. 1. 1988 in odkrili okvaro na Strelčevem vrhu pri odcepu za Sv. duh. Tu je bilo podrti drevo na glavni vod daljnovoda. Potrgani so bili vsi vodniki in zvite nosilne konzole. Ta okvara je bila odpravljena do 14.30 ure.

To bi bil nekaj povzetek dogajanja na DV Logarska dolina in upam, da razumete, da nismo z deli zavlačevali, ampak smo stori- li vse, kar je bilo v naših močeh.

Naj dodam še to, da so bile v Logarski dolini samo dve skupini ljudi, zato, ker smo zaradi vetra imeli podobne težave še na drugih daljnovodih po Spodnji Savinjski dolini in so bili tam ostali polno zasedeni.

TOZD
ELEKTRODISTRIBUCIJA
Celje
OBMOČJE ŠEMPETER

Uspešni zaradi stranskih dejavnosti

Čas je torej ocenjevanja uspešnosti v lanskem letu, (ne)izpolnjevanja sprejetih nalog, tarnanja nad nemo- gočimi zveznimi ukrepi, bolj ali manj kritičnega pogleda in lastne slabosti in še bi lahko naštevati »postavke« obračuna ob koncu leta. Svoje delo so postavili pod drobnogled tudi v moziški delovni organizaciji Komunala. Okvirni podatki kažejo, da so dobro poslovali. Kritično poudarjajo, da bi lahko še bolje, če bi še v večji meri izboljšali organizacijo dela, kar ostaja njihova trajna naloga. Lanske načrte so preseglji za 25 odstotkov, vendar zaradi včasih tudi nesprijemljivih ukrepov, nastajajo veliki problemi. Z novo zakonodajo niso in ne morejo biti zadovoljni. Pravijo, da jim eni predpisi narekujejo zaloge, kot so rezervni deli in podobno, že drugi pa jim z revalorizacijami pobe- rejo zaradi tega vse dohodek. Zato ne bodo mogli oblikovati nekaterih skladov. To velja predvsem za sklada skupne porabe in za stanovanjskega, zaradi česar so delavci upravičeno nezadovoljni.

Ob sicer uspešnem gospodarjenju so največ pozornosti namenili varstvu okolja in komunalnim storitvam. Pri tem ponovno opozarjajo na že nekajletno problematiko v zvezi z dejavnostjo svoje delovne organizacije.

Osnovna, torej komunalna dejavnost, v celotnem prihodu predstavljaja le 30 odstotkov, čeprav je bila delovna organizacija ustanovljena prav zaradi nje. Ta »izpad« nadomeščajo s stranskimi dejavnostmi, kar ni in ne more biti dobro. Družbeno-politična skupnost bi se že na podlagi zakona o komunalni dejavnosti morala odločiti, ali potrebuje pravo komunalno delovno organizacijo, ali ne. Brez nje se tudi ostalo gospodarstvo ne bo moglo razvijati, kot je treba.

Ob skrbi za čisto okolje bodo letos največ pozornosti namenili nadaljevanju izgradnje kolektorja. Tega so lani zgradili od Nazarji do Mozirja, v prihodnje pa jih čakata dve hkratni nalogi. To sta izgradnja sekundarne kanalizacije in čistilne naprave. Načrti so pripravljani, temeljijo pa na sistemu naprav bio-disk, ki se je izkazal za najprimernejšega. Tudi zato, ker vse doline ni smiselno povezovati s kolektorjem na osrednjo čistilno napravo. Za vsak večji kraj torej predvidevajo kanalizacijo z manjšo čistilno napravo. Ob tem in ob komunalnih storitvah bodo še naprej razvijali stranske dejavnosti, saj lahko le z njihovo »pomočjo« pričakujejo ugodne poslovne uspehe.

JANEZ PLESNIK

Nakladalec je speljal

V teh dneh so iz Kovinarstva Ljubno v rudnik Bor odpeljali prvi rudniški nakladalec, ki so ga izdelali na Kovinarstvu. 15 ton težak orjak je namenjen za delo v rudniških rovih. Ker je prvi tak stroj, ki so ga izdelali, je seveda še toliko pomembnejši. V rudniku bakra Bor bodo opravljali še dodatne meritve in ateste.

Celotnega nakladalca seveda niso izdelali na Kovinarstvu. Tam so izdelali osnovno konstrukcijo, hidravlične cilindre v HYPOS Muta, drugi deli pa so dobavljeni od nemškega partnerja.

Pri drugem nakladalca, ki ga že pripravljajo, pa bodo uvozili samo še motor, menjalnik in osovino.

Povejmo še to, da je cena nakladalca 25 starih milijard din.

RAJKO PINTAR

V septembru je bila svečano predana namenu prenovljena in asfaltirana cesta Ljubno — Rastke. Že takrat je bilo prebivalcem Rastk obljubljeno, da bo spomladi prenovljen zelo dotrajani most pri kmetiji Tašk. Strokovnjaki pa so ugotovili, da most ne bi zdržal letošnje zime. Ker pa je most zelo pomemben, saj se preko njega prevažajo velike količine lesa (GG Nazarje, kmetje), je padla odločitev, da se most prenove že jeseni. Na roko je šlo tudi vreme. Odločili so se, da zgradijo betonski most. Je seveda dosti dražji od lesenega, zato pa bo zdržal desetletja. Izgradnjo mostu je financirala cestno-komunalna skupnost občine Mozirje, izvajalec del pa je bilo Cestno podjetje Celje. Celotna investicija je veljala malo manj kot staro milijardo din.

Iz KS Nazarje

Z razvijajočo se industrijo in drugimi vejami gospodarstva se v industrijskem središču Gornje Savinjske doline, o Nazarjah teče beseda, večajo problemi in množijo naloge, sicer značilne za vse krajevne skupnosti. Tako so v Nazarjah tudi v lanskem letu namenili največ časa prostorskemu načrtovanju za potrebe stanovanjske izgradnje, družbene in zasebne. V skladu z možnostmi zadevo urejajo postopno in v tem času pričakujejo projekte, ki bodo omogočili nadaljnjo gradnjo, saj so potrebe iz dneva v dan večje.

Drug velik problem, ki ga na prvi pogled sicer ni videti, je pa zelo pereč, je kanalizacija. Zares na prvi pogled, saj je podtalnica v strnjem naselju že temeljito onesnažena. S sredstvi samoprispevka je večji del kolektorja že zgrajen, po predvidevanjih bo v naslednjih dveh letih priključen na čistilno napravo, kar pomeni tudi začetek povezovanja sekundarne kanalizacije, zlasti iz družbenih stanovanj in strnjene naselja. Lani so v Nazarjah sklenili tudi 3. del toplifikacije, ki je zajela obrtno cono in delovno organizacijo Gorenje — Mali gospodinj-ski aparati. Vse skupaj je sestavni del obsežnega projekta toplifikacije celotnega središča Nazarji, osnova vsega pa kotlovnica nazarske lesne industrije.

Naslednji uspeh iz lanskega leta je vezan na Delavsko univerzo Mozirje, ki je bila vse do lani »razmetana« po vseh mogočih in nemogočih prostorih. V sodelovanju z nazarsko krajevno skupnostjo je univerza našla rešitev v prizidku k nazarskemu delavskemu domu. S tem je pridobila prepotrebne in primerne prostore za vse oblike izobraževanja, za tiskarno in glasbeno šolo Mozirje.

Med največje probleme Nazarji in okolice vsekakor sodi trgovska in gostinska ponudba. Težave

JANEZ PLESNIK

Jamski nakladalec, ki je iz prostorov Kovinarstva odšel naravnost v rudnik bakra Bor.

Ekološka sanacija tovarne ivernih plošč

Ekologija nam že kot sam pojem pove, da imamo opravka s stanjem okolja, v katerem živimo. Vedno bolj se vsi zavedamo, da smo sami ljudje tisti, ki si s svojimi vplivi in posegi v naravno ravnotežje ustvarjamo vedno slabše pogoje za življenje.

Redka je industrija, ki s svojimi stranskimi učinki ne povzroča nobenih škodljivih vplivov na ožjo ali širšo okolico.

Tudi lesna industrija tu ni izjema, čeprav ne spada med izrazite onesnaževalce okolja. Emisije, ki izhajajo v ozračje med proizvodnim procesom predelave lesa, sicer ne povzročajo zastrupljanja okolja, so pa neprijetne za bližnjo okolico, še zlasti, če je v bližini stanovanjsko naselje.

V naši DO predstavlja tovarna ivernih plošč s svojo že zastarelo tehnologijo največji problem onesnaževanja zraka ožje okolice industrijskega kompleksa in stanovanjske soseske.

Treba je povedati, da je način transporta iverja, tako mokrega kot suhega v glavnem pnevmatski, kar povzroča emisijo drobnih frakcij lesnih drobcev skozi ciklone v zrak in okolje. Enako problematično je tudi sušenje iverja, ker skupno z izpušnimi plini in paro izhaja tudi lesni prah.

V vseh letih obratovanja je bilo vloženo veliko truda in sredstev, da bi omilili na minimum izhajanje prahu in s tem onesnaževanje okolice.

Največji problem je vsekakor v tem, da doma ni bilo proizvajalcev in potrebnega znanja za izdelovanje filtrskih naprav. Pri uvozu pa so se skoraj vse akcije nehale pri visokih cenah oz. zagotavljanju deviznih sredstev.

Z domačimi proizvajalci filtrskih naprav smo skupno eksperimentirali in razvijali te naprave. Na žalost večkrat tudi neuspešno. Katera mesta onesnaževanja so bila v zadnjih letih sanirana in opremljena s filtrskimi napravami?

Leta 1980 je bil montiran filter na odsosovanju obrezovalnih žag ivernih plošč in filter nad novimi natresnimi postajami. Oba dobro opravljata svojo funkcijo. V letu 1986 je bil nabavljen vrečasti filter za zajemanje in vračanje prahu nad bunkerjem suhega iverja notranje plasti. V tem filtru se je pojavila po nekajmesečnem obratovanju takšna okvara, da je prišlo do požara in prašne eksplozije.

Organizacijske spremembe

V ponedeljek popoldne je bila v nazarskem delavskem domu seja občinskega komiteja zveze komunistov Mozirje. Uvodno točko so člani komiteja namenili oceni gospodarjenja v Gornji Savinjski dolini in ob tem posebej obravnavali naloge komunistov na področju gospodarjenja v prihodnjem letu.

V nadaljevanju seje so največ pozornosti namenili predlogu organizacijskih sprememb v občinski organizaciji zveze komunistov, vse na osnovi predlogov in stališč z volilnih in programskih sej zveze komunistov. Tako so ukiniteli osnovno organizacijo na Savinjsko-šaleški veterinarski postaji, ki z novim letom ne bo več enovita delovna organizacija zaradi priključitve k celjskemu veterinarskemu zavodu. Ostali bodo le trije člani iz moziške občine, zato osnovna organizacija ni več smotrna. Ukiniteli so tudi osnovno organizacijo v Vegradovem tozdu na Ljubnem ob Savinji. Razlog je prav tako organizacijske narave, saj bo po novem

Naročen in postavljen je bil nov in izpopolnjen filter. V okviru sanacijskih del smo naročili tudi nov vodni filter, ki je nadomestil starega, ki svoje funkcije nikoli ni v redu opravljal. Tudi z novimi je bilo nekaj začetnih težav, sedaj pa že učinkovito lovi in izloča prašne delce izpod hvalbe stiskalnice.

V času letnega remonta in sanacijskih del so bili zamenjani ali popravljeni vsi pnevmatski transportni vodi in kolena, ki zaradi hitre obrabe tudi predstavljajo enega od onesnaževalcev zraka in okolice.

Na podlagi meritev emisije, ki so bile izvršene v lanskem letu, imamo poleg že naštetih mest onesnaževanja registrirane tudi še druge, vendar predstavlja kompletna ekološka sanacija tako velika finančna vlaganja, da jim v sedanjih gospodarskih razmerah nismo kos.

Treba bo namreč večji del pnevmatskih transportov zamenjati z mehanskimi, zamenjati obstoječe sušilnice z energetsko in požarno varnejšimi ter ekološko čistejšimi. Skratka, gre za zamenjavo že zastarele tehnološke opreme. Bistveni faktor pa tudi tu predstavlja človek in njegov odnos do dela in naprav, s katerimi rokuje. Nič ne pomaga še tako izpopolnjena tehnologija, če z malomarnim delom povzročamo škodo sebi in okolici.

V letošnjem letu so bili v cilju boljšega dela in vzdrževanja čistilnih naprav in okolja sprejeti naslednji ukrepi:

— na novo so bili ažurirani in sprejeti poslovnik za vse filtrske naprave zraka, odpadne vode in odpadnih olj

— določeni so bili nosilci vzdrževanja čistilnih naprav in odgovorne osebe za stanje naprav

— uvedena je stalna kontrola vrečastega filtra na strehi in ostalih naprav

— zaostrena je disciplinska odgovornost na vseh nivojih

— izvršena je klasifikacija odpadnih snovi in določena mesta shranjevanja za posamezne vrste odpadkov

S temi ukrepi lahko samo delno rešimo ožji ekološki problem. Za temeljito sanacijo in ureditev čistega okolja, ki si ga vsi želimo, pa bo potrebno še naprej vlagati in osveščati ljudi.

KRISTIAN PLANOVŠEK

letu Vegrad enovita delovna organizacija, tozda na Ljubnem pa le obrat.

V nazarskem gozdnem gospodarstvu bodo ukiniteli štiri osnovne organizacije in ustanovili eno na ravni delovne organizacije. Razlog za ukinitve je majhnost osnovnih organizacij, saj štejejo le po štiri, pet članov, pa tudi v naravi dela, ki onemogoča redno in učinkovito delo. S tem bo z delom prenehala tudi akcijska konferenca na ravni te delovne organizacije. Zaradi ukinitve dveh osnovnih organizacij bodo ukiniteli tudi svet zveze komunistov v krajevni skupnosti Gornji grad, v Modni konfekciji Elgroj pa bodo združili osnovni organizaciji v delovni skupnosti skupnih služb in v temeljni organizaciji Konfekcija. Že doslej so imeli večkrat skupne seje, saj je problematika tesno povezana in ni smiselno ločeno obravnavanje. S tem preneha z delom tudi akcijska konferenca v tej delovni organizaciji.

j.p.

Kaj čarobne palice, gorjače je treba!

Ni še dolgo tega, v pozni jeseni je bilo, ko smo z veseljem poročali, da se je v Logarski dolini vendarle nekaj premaknilo na bolje. Seveda to ne velja za njene lepote, pač pa za turistično in gostinsko ponudbo, ki je zadnja leta zaostajala celo za predvojno. Z izjemno lepim prenovljenim in dograjnim domom se je izkazala celjska Cinkarna, dom planincev je vse bolj priljubljen, prav tako postojanka pri slapu Rinka, na Klemenči jami, kmetije v Logarski dolini, Matkovem in Robanovem kotu, pa še bi lahko naštevati.

V čem je torej problem? V Izletnikovem planinskem domu na najlepšem mestu v vsej dolini, ki je bil v preteklih letih Logarski bolj v sramotu, kot v ponos. Z novim vodstvom so lani stvari krenile na bolje, boljše in veliko bolj pestra je bila ponudba, temu primerni so bili (začetni) podatki o poslovanju, večal se je obisk, z domom so bili končno zadovoljni tudi domačini. Tudi obetavnih in izvirnih zamisli za naprej ni manjkalo.

Žal je bilo vse skupaj le začasno, boljše rečeno navidezno. Nesoglasja v kolektivu, ki resnici na ljubo ni bil dorasel svoji nalogi, nesporazumi med kolektivom in vodstvom Izletnika so se pričeli prav kmalu (le zakaj!), se počasi stopnjevali in dosegli vrhunec prejšnji ponedeljek, ko so v planinskem domu celjskega Izletnika na vrata enostavno zapisali, da prekinjajo delo. O vzrokih in podrobnostih kasneje, saj dejstva niti slučajno še niso znana.

Zahtevali so predstavnike Izletnika, pa mozirske družbenopolitične skupnosti in še koga. Vabilu se je večina vabljenih odzvala, žal pa se je sestanek popolnoma izrodil. Medsebojna obtoževanja in žalitve, za tako srečanje več kot neprimerne, seveda niso rodile nikakršnih sadov, prav nasprotno. Kaj je z vsem skupaj v tem trenutku ne vedo najbrž niti v Celju, niti v Logarski dolini, usoda planinskega doma pa je vse prej kot rožnata, nemara celo bolj žalostna, kot kdajkoli prej. Nova umazana klofuta prelepi Logarski dolini torej. Tisočkrat in več je bilo doslej že napisano in izrečeno, da je treba ta biser rešiti in mu povrniti nekdanji sloves, zdaj pa je menda skrajni čas, da upravitelj in mozirska občina zares storita nekaj poštenega. Bolj redko je krivec le eden, vsekakor pa je izraz mačehovski za odnos Izletnika do Logarske doline in njegovega doma v njej veliko preblag. Tudi občina Mozirje naj bi vsega tega ne opazovala več nemočno in le opozarjala.

Veliko let je že tega, ko sem pisal o isti (enaki) temi. Zazel sem si princa, ki bi s čarobno palčko in polstoletnega sna zbudil to lepoto. Deležen sem bil posmeha. Zato si danes ne želim ne princa in ne palčke, pač pa gorjače. Gorjače v obliki odkrite besede, poštenja in zdravega človeškega razuma. O kakršnikoli odgovornosti je tako ali tako nesmiselno razglabljati, o rešitvi planinskega doma pač.

Janez Plesnik

Vodja KV sekcije Jože Grudnik med uvajanjem mladih operaterjev v delo na kratkovalovni postaji v Radioklubu Mozirje.

Kratki valovi — dolge zveze

Letos bo poteklo dvajset let od ustanovitve Radiokluba Mozirje YU 3DSW. Zato smo zaprosili za razgovor sedanjega vodjo kratkovalovne sekcije Jožeta Grudnika, ki je bil ob njeni ustanovitvi leta 1968 poleg Jevta Orloviča in Milana Praznika med prvimi operaterji te sekcije.

— Povejte, prosim, za bralce SN nekaj glavnih značilnosti o delu na kratkih valovih.

• Najprej naj navedem, da so prav radiomaterji leta 1921 dokazali, da so prav na kratkih valovih od 10 m do 100 m možne zveze na velike razdalje, kar prej uradne službe niso verjele. Kot priznanje za te in druge zasluge so bila nato radioamaterjem dodeljena valovna področja 10 m, 15 m, 20 m, 40 m in 80 m, ki jih uporabljamo še danes. Amaterji vemo, kdaj in pod kakšnimi pogoji lahko dosežemo dolge in dobre zveze, saj na to vplivata poleg tehničnih pogojev — dnevnini in letni čas, stanje atmosfere, dogajanja na soncu in še marsikaj drugega. Daljše zveze kot v foniji dosežemo v telegrafiji, pri tem pa uporabljamo mednarodne kratice.

— Kako je z usposabljanjem članov za to delo?

• Sedaj imamo v klubu 36 operaterjev C kategorije, ki imajo pravico do dela na kratkih valovih v klubu, šest članov ima izpit B kategorije in eden A kategorijo, ti pa imajo pravico tudi do osebnih KV postaj in do osebnega klicnega znaka. Seveda pa je bilo v naših tečajih usposobljeno precej večje število operaterjev, toda tudi v našem društvu člani prihajajo in odhajajo.

— Kako pa je s tehnično opremljenostjo KV sekcije?

• Klub ima dve K postaji, od katerih pa je predvsem tista, ki smo jo dobili ob ustanovitvi kluba pred 20-imi leti, že precej iztrošena. Možnosti za nabavo no-

ve v sedanjem času pa žal ni. Štirje naši člani imajo doma osebne KV postaje.

— Ali ste v klubu zadovoljni z dosedanjim delom in uspehi sekcije?

• Doslej je bilo na kratkih valovih vzpostavljenih na tisoče zvez z radioamaterji v več kot 150-ih državah na vseh celinah. Klub si je pridobil pravico do vrste mednarodnih diplom, zaradi pomanjkanja deviz pa žal te pravice ne moremo vedno tudi uveljavljati. Seveda bi želeli, da bi bilo zanimanje za delo na kratkih valovih še večje, saj žal marsikdo po končanem tečaju in izpitu zaradi neaktivnosti predvsem telegrafijo zelo hitro pozabi. Mnoga priznanja in diplome imajo tudi osebni KV operaterji, med njimi nedvomno največ Jevto Orlovič iz Spodnje Rečice.

— Kakšen je v današnjem času družbeni pomen KV sekcije?

• Mnogi v klubu usposobljeni KV operaterji so postali tudi dobri vojaški vezisti, po vrnitvi iz JLA pa si ti in drugi vezisti v klubu spet stalno obnavljajo svoje znanje. Naši člani so vključeni v občinski center zvez, sodelujemo tudi v vseh sekcijah obrambnega značaja. V humanitarnih akcijah (npr. iskanje nujnih zdravil in drugi klici na pomoč), po katerih je radioamaterstvo dobilo svoj velik mednarodni ugled, bodo ostali kratki valovi slej ko prej nenaдомestljivi, saj z njimi dosežemo vse dežele sveta. Navezovanje stikov z amaterji širom sveta, širjenje ideje o mirnem mednarodnem sodelovanju, prijateljstvu, solidarnosti in medsebojni pomoči pa prispevajo k utrjevanju miru in širjenju ugleda našedomovine ter nas jugoslovanskih radioamaterjev med radioamaterji po vsem svetu.

LUDVIK ES

Obvestilo

ZKZ Mozirje poslovalnica KPC Ljubija nudi 6-mesečna brezobrestna posojila za naslednje proizvode:

- keramične ploščice
- sanitarne garniture
- pločevinaste tuš kadi, bane
- mešalce LIFAM

Pogoji veljajo do 18. februarja 1988.

Takole so si nazdravili na srečanju ostarelih na Ljubnem

Program za otroke med zimskimi počitnicami

SMUČARSKI ZAČETNI IN NADALJEVANJNI TEČAJI bodo v času od 25. 1. do 30. 1. od 14.30 do 16.30 ure. Organizator je Smučarski klub Mozirje.

Prispevek na udeležence je 10.000.— din, ki jih vplača ob vpisu. Prijave zbira tov. Stefanovič Andrej v Osnovni šoli Mozirje od 18. 1. do 22. 1. 1988.

V primeru, da prvi teden snega ne bo, se tečaji premaknejo na čas od 1. 2. do 6. 2. 1988.

DRSANJE za začetnike bo v času od 23. 1. do 29. 1. od 13.00 do 15.00 ure. Prispevek udeleženca je 2.000.— din. Prijave zbira tov. Janžovnik Mira v Osnovni šoli Mozirje od 18. 1. do 22. 1. 1988. Organizator je DPM Mozirje.

V primeru, da v prvem tednu ne bi bilo pogojev, se tečaj preloži na drugi teden.

NAMIZNI TENIS — TVD Partizan bo imel odprto dvorano za namizni tenis od 9.30 do 17.00 ure vsak dan od 25. 1. do 30. 1. 1988 in od 1. 2. do 5. 2. 1988. Zaključna tekma bo 5. 2. 1988. Vstopnine ni.

PLAVANJE — DPM bo organiziralo enkratno plavanje v bazenu za plavalce in neplavalce. Prispevek udeleženca je 3.000.— din. Prijave zbira tov. Janžovnik Mira v Osnovni šoli Mozirje od 18. 1. do 22. 1. 1988.

URE PRAVLJIC bo organizirala Matična knjižnica v Mozirju vsak dan razen sobote in nedelje od 25. 1. do 5. 2. 1988 od 13.00 do 14.00 ure. Vstopnine ni.

FILMSKE PREDSTAVE organizira Prosvetno društvo Mozirje:

- torek, 26. 1. 1988 ob 13.00 uri — »SREČNO KEKEC«
- petek, 29. 1. 1988 ob 13.00 uri — »SMRKCI«
- ponedeljek, 1. 2. 1988 ob 13.00 uri — »UČNA LETA IZUMITELJA POLŽA«
- sredo, 3. 2. 1988 ob 13.00 uri — »POVEST O DOBRIH LJUDEH«

Vstopnina za posamezni film je 300.— din.

DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE MOZIRJE

Mladinci niso omagali

Peter Kuster, veterinarski tehnik, sedaj pripravnik na Veterinarski postaji v Mozirju, je že dobre pol leta predsednik mladinske organizacije v Mozirju.

»Dela je dosti«, pravi, »vendar nam je sedaj glavni cilj, da bi enkrat dokončno uredili prostore, v katerih bi se srečevali in sestajali. Sedaj se sestajamo v Grabnarjevi hiši sredi Mozirja, čeprav so prostori vlažni, brez vode, ogrevanja in sanitarij. Za silo smo uredili en

Peter Kuster takole komentira ta problem: »To je že res, vendar jih je bilo pred nekaj meseci še manj. Število aktivnih le počasi narašča. To je pač posledica slabega dela mladinskih vodstev v preteklosti.«

Večje vključevanje mladih lahko dosežejo le z večjo aktivnostjo. Tega se dobro zavedajo. Nekateri načrte uresničujejo, vseh pa seveda ne: »Še najbolj aktivni smo pri pripravljanju družabnih srečanj, plesov in koncertov. Prav tako nam ni problem organizirati očiščevalne akcije. V lanskem letu pa se nam je zataknilo pri kulturni dejavnosti. Pripravljali smo igrice, vendar smo morali zaradi neresnosti posameznikov vaje prekiniti. Teh načrtov še nismo opustili, upam, da se bodo v letošnjem letu ti posamezniki zresnili, sicer bomo k sodelovanju povabili druge. Vključevali se bomo tudi v borbo za čistejšo okolje. Zato smo ustanovili ekološko skupino.«

Mladinska organizacija seveda ne more delovati brez povezanosti s sorodnimi organizacijami v kraju, pa tudi v občini. Zato si Peter Kuster želi še tesnejšega sodelovanja s krajevno skupnostjo, turističnim društvom, kakor tudi z vsemi mladinskimi organizacijami v občini.

Peter Kuster, ki mu ne manjka mladostnega elana in zagona je ob koncu pogovora zagotovil: »Poletni bomo pa šli na morje, ampak seveda le, če si bomo to z delom zaslužili. In seveda le tisti, ki bodo prispevali k boljšemu delu naše mladinske organizacije!«

Rajko Pintar

Peter Kuster — predsednik OO ZSMS Mozirje

prostor v velikosti 6 x 5 metrov, nekaj smo postorili okoli oken, žal pa ne moremo priklopiti električne peči, ker je napeljava preslaba in dotrajana. Pri urejevanju nam je nemalo pomagala krajevna skupnost.«

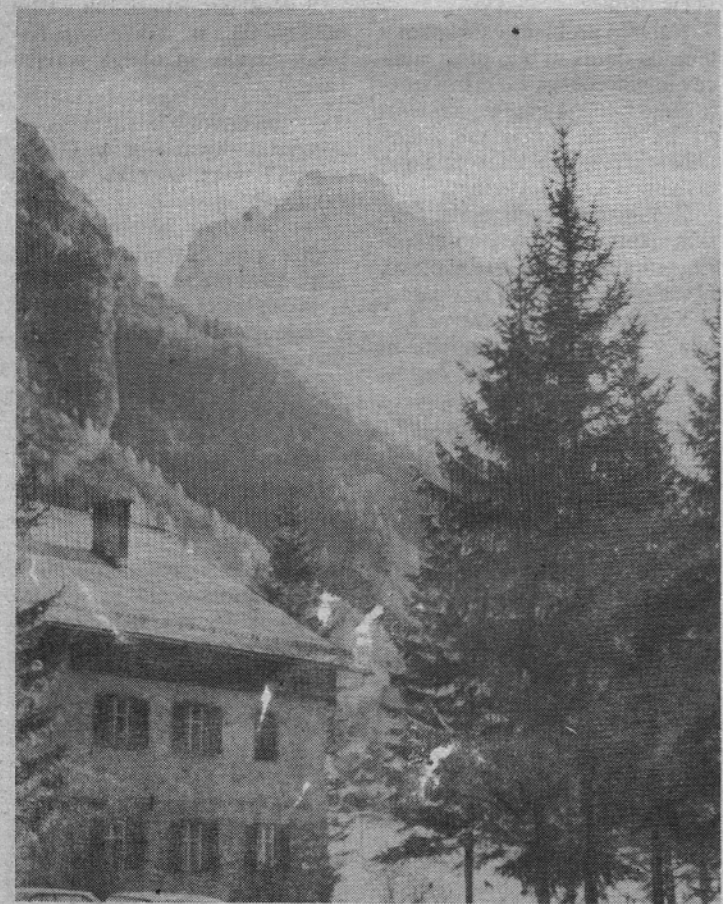
O kakšni množični aktivnosti mladih v Mozirju ne bi mogli govoriti. Čeprav v Mozirju živi preko tristo mladincev, se jih v delo vključuje le okoli 20.

CENJENI KUPCI!

V sodelovanju s proizvajalci vam v **BLAGOVNICI LJUBNO** v času **od 10. 1. 1988 do 10. 2. 1988**

nudimo izredno ugoden nakup blaga z možnostjo brezobrestnega obročnega odplačila.

Informacije:
M-ZKZ MOZIRJE
Blagovnica Ljubno
(telefon: 840-020)

Izletnikov Planinski dom v Logarski dolini. Nad njim je kristalno čisto nebo, na katerem so samo sledi reaktivcev. Kot reaktivci pa se menjajo tudi upravniki v tem domu. Pa tudi nebo nad njim ni več jasno, temveč je pokrito z težkimi, črnimi oblaki.

Ostareli niso pozabljeni

V naši občini je že utečena naveda, da po vseh krajevnih skupnostih ob krajevnem prazniku ali ob izteku leta pripravijo srečanja starejših občanov. To je lepo, humano in plemenito dejanje mlajših, da se vsaj delno oddolžijo tistim, ki so v mnogo težjih časih vlekli voz napredka in pripomogli, da ta generacija živi v človeka vrednih pogojih.

Vsa srečanja so bila skrbno pripravljena. Povsod so starejše občane poskušali razvedriti z izbranim kulturnim programom, v katerega so pritegnili otroke iz vrtec in osnovnih šol, sodelovala je mladina, prosvetna društva s pevci in instrumentalnimi skupinami, na eno izmed teh srečanj se je vključila celo občinska godba na pihala. Celotno organizacijo teh srečanj sta povsod družno pripravili Socialistična zveza in krajevna skupnost.

V večini krajevnih skupnosti na ta srečanja vabijo občane — stare

nad 75 let, v nekaterih pa že tiste, ki so dopolnili 70 let. Obisk teh srečanj s strani starejših občanov je po posameznih krajevnih skupnostih dokaj različen. Odvisen je od zdravja in počutja le-teh, mnogokrat pa tudi od odnosa njihovih svojcev. Ali so poskrbeli, da so se srečanja lahko udeležili, so jih sploh obvestili. Kaj je z mnogimi ostarelimi in osamljenimi? Zavedati bi se morali, kaj tem ljudem pomeni srečanje z nekdanjimi znanci in prijatelji, kaj jim pomeni topla, prijazna beseda, skromna zahvala, pozornost, simbolična oddolžitev. Zeleni bi, da bi se ta tradicionalna srečanja ne prekinila, saj so povsod prevladovala želje zdravja, prežetosti s pristinim, toplim, medčloveškimi odnosi z vsemi tistimi, s katerimi pod isto streho delimo dobro in hudo ter uresničevanje vrednot, ki naj krasijo to humano družbo.

Zdravko Novak

Na kmetiji je težko, pa tudi lepo

Kako je z našim kmetijstvom, zelo dobro vemo, še zlasti so stvari (ne)jasne kmetom samim. Zato tudi ni čudno, da se vse manj mladih odloča za kmetovanje, saj se jim vsaj danes ne obeta nič dobrega. Med tistimi, ki so se vsemu navkljub le odločili za kmetovanje je tudi Franci Reberčnik iz Ljubije pri Mozirju. Na to odločitev je nekoliko vplivalo prirojeno veselje do dela na kmetiji, nekoliko pa tudi razmere, ki so vse skupaj le pospešile. Franciju je bilo le 12 let, ko je zbolel oče in že takrat je moral poprijeti za delo in pomagati mami, ki vsega sama seveda ni zmogla.

Želel je opraviti kmetijsko šolo, vendar to ni bilo mogoče. Mama bi ostala sama na kmetiji, zato je ostal doma, opravil pa večerno mizarško šolo. Začetek ni bil prav lahek. Prav ob očetovi bolezni se je kmetijstvo pričelo hitreje razvijati, kmetje so nabavljali traktorje in stroje, pri Koroševih, kot se po domače reče, pa so nekoliko zaostali. Zato je bilo Franciju še toliko težje, saj samo s kosilnico pač ne moreš resno kmetovati. Prišel je torej kupovati stroje in pri tem so mu bile v

precejšnje pomoč sestre. Počasi je tako šlo na bolje in Franci je dobil še več veselja.

Vmes je odslužil še vojaški rok. Ko se je vrnil domov je pričel obnavljati hlev, zgradil je silose, kupil nov traktor in tako naprej. Vse seveda postopoma, saj se vsega naenkrat seveda ne da. Tudi s konji ima veliko veselja, kar prav rad poudari. »Jasno je, da moraš biti danes presneto korajžen, ko se odločaš za kmetovanje. Odkupne cene, vzemimo samo mleko, so obupne, o cenah krmil, gnojil, energije in strojev pa sploh nima smisla razpravljati. Za vse je na kmetiji dohodka premalo, zato se moraš znajti kakor veš in znaš. Predvsem moraš imeti veliko veselja in volje, da zdržiš. Če se kaj kmalu ne bo nekaj temeljito spremenilo, me prav zanima kaj bo s kmetijstvom in kdo se bo sploh še odločil za kmetovanje. Vsi vidijo le kmeta z zemljo, stroji in živino, nikogar pa ne zanima njegov celodnevni delavnik, brez nedelj, praznikov in morja, ki ga nisem videl že od trinajstega leta. Seveda ne obupujem, prav zadovoljen pa tudi ne morem biti.«

JANEZ PLESNIK

Mladi harmonikaši so se dobro odrezali

Novoletni nastop mladih glasbenikov

Kar 75 mladih glasbenikov in pevcev iz glasbene šole »Frana Koželjskega« Titovo Velenje — oddelek pri Delavski univerzi Mozirje je v zadnjih decembrskih dneh pripravilo prirčen nastop številnim gledalcem, ki so se zbrali v Delavskem domu v Nazarjah.

To je bil prvi tako množičen nastop mladih glasbenikov. Repertoar je bil tokrat bolj lahkoten — pač prilagojen novoletnemu razpoloženju. Glasbeniki in pevci so pokazali, da niso več samo resne glasbe, ampak da se prav tako spoprimejo z jazzom in lahkotnimi popevkami.

Tudi režija prireditve je bila nekaj posebnega. Vsi nastopajoči so bili ves čas na odru, tako, da so se točke prelivale ena v drugo, nekatere pa so izvajali prav vsi nastopajoči. Prava ta lahkotnost in sproščenost sta dajali prireditvi poseben čar.

Dedek Mraz ni zaspal ob glasbi učencev glasbene šole

Franci Reberčnik je že od mladih nog vajen dela z živino.

Kabelska televizija tudi v Zgornji Savinjski dolini

Svet se spreminja. Vsak dan smo pričrta novim dogajanjem in izboljšavam. Razvoj prinaša nove možnosti. Tudi na področju prenosa slike, ali kakor danes rečemo, v televiziji.

Najbrž si je kaj težko predstavljati gospodinjstvo brez televizijskega sprejemnika. Postal nam je zvesti spremljevalec, postal nam je okno v svet.

Žal pa nam je prav v Zgornji Savinjski dolini to okno odprto zelo na ozko, lahko bi rekli, komajda za špranjo. Strokovnjaki pravijo, da ležimo v takoimenovani televizijski senci. Po domače povedano, gledamo komajda eden ali pa največ dva TV programa. Dlje v svet pa naše oko ne seže.

Kako si pomagati, saj vemo, da so okrog in okrog nas nasejane televizijske postaje, ki posredujejo »zanimivejši« spored, kot ga gledamo doma.

V svetu so zato iznašli KABELSKO TELEVIZIJO. Ne ni to nove vrste televizija, to je samo način, kako pripeljati do domačega sprejemnika vrhunsko kvalitetno sliko in čim več programov od blizu in daleč.

V Gornjem gradu so bili prvi v naši dolini, ki so se odločili za ta korak in s skupnimi močmi pripeljali po kablu televizijski signal do naročnikov.

Akcijo smo pričeli tudi v Krajevni skupnosti Mozirje. Mozirjani in okoličani ste prav gotovo že slišali, da je ustanovljen iniciativni odbor v okviru KS, ki je napravil prve korake do kvalitetne slike in večjemu številu programov. Zadnje dni starega leta ste v večino domov dobili tudi propagandni listič z anketo, ki bi naj dala vsaj približno sliko o pripravljenosti sodelovanja. Povedati moramo, da so prav vsi, ki so anketni listič vrnili, pripravljani sodelovati.

Med tem časom pa je bil na delu tudi strokovni del ekipe iz iniciativnega odbora. Z najsodobnejšo merilno opremo so bile opravljene meritve moči signala v Mozirju in okolici. V neposredni okolici Mozirja so bili rezultati kaj klavni, kar potrjuje ugotovitve iz

uvoda. Vse drugače pa je bilo, ko se je ekipa z instrumenti povzpela na vrh Medvedjaka, RTC Golte je omogočil brezplačen prevoz opreme in ekipe. Rezultati pa so naslednji. Tehnično brezhibno je na vrhu Medvedjaka možno sprejemati programe RTV Ljubljana 1 in 2, RTV Zagreb 1 in 2, ÖRF (Avstrija) 1 in 2 in Koper. Praktično vse, kar je okrog nas. Tako se odločitev ponuja kar sama. Tehnika nam omogoča, da naštetje programe, ki se sprejemajo brez vsakršnih industrijskih in prometnih motenj, prenesemo v dolino brezžično, jim tu dodamo še nekaj satelitskih programov in nato kakšnih deset do dvanajst različnih programov pripeljemo po kablu podobno kot telefon, do vaših domov. To je kabelska televizija.

Dejali boste, da bodo stroški ogromni. Res ne bo prav poceni, velja pa povedati, da danes dober individualni antenski sistem, ki pa še vedno omogoča pri nas sprejem največ dveh do treh signalov, stane kakšnih osemdeset tisočakov.

Že dolgo velja rek, da je v slogi moč. Tako je tudi s kabelsko televizijo. Več naročnikov se bo prijavilo, cenejše bo. In tako je pravzaprav naš namen, da ta članek, ki je opisal dosežanje aktivnosti iniciativnega odbora, postane izziv vsem krajanom naše krajevne skupnosti, da se pridružijo skupnim prizadevanjem. Pravzaprav pa naj bi bil to izziv tudi sosednjim KS, kot so Nazarje in Rečica, saj pristop, kakršnega nam narekuje situacija, omogoča kar najširši krog.

Prepričani smo, da vam bomo v naslednji številki Savinjskih novic že lahko posredovali podatke, ki vas prav gotovo najbolj zanimajo, to je cena, kreditne možnosti in rok napeljuje.

In kakor smo že v prvem anketnem listu napisali, da brez vas, krajanje ne bo šlo, to tudi tokrat ponavljamo. Potrebna bo kar najširša akcija in krajevna osveščenost, pa se bo tudi naše priškrnjeno okno v svet odprlo prav na široko.

INICIATIVNI ODBOR
ZA IZGRADNJO KATV
V MOZIRJU

Alojz Zavolovšek — 60 let

Tam v Biršah pri Radmirju je zagledal luč sveta pred šestdesetimi leti akademski slikar Alojz Zavolovšek. Sin malega kmeta in tesarja ni imel ravno vsega v izobilju, pa še 13 otrok je rodila njegova mati, torej številna družina je terjala od očeta veliko skrb, da jo je lahko skromno prehranjeval. Trdo življenje je našega slavjenca naredilo klenega tako v značaju, kot v delu. Svojo življenjsko pot si je od otroštva dalje začrtoval sam, saj od doma ni mogel pričakovati gmotne pomoči. Vojna je bila tudi za družino Zavolovšek velika preizkušnja in sam se je že leta 1943 zapisal OF. Po vojni se je nameraval posvetiti orglarskemu poklicu in je že zajebral iz bogatega znanja Feliksa Ugovška prve temelje igranja orgel. Vendar pa je kmalu sprevidel, da v tem ni možnosti za preživljanje in se je vpisal v tečaj za trgovske poslovođe. To mu je omogočilo delo v trgovskem poklicu, najprej v Šoštanj in nato v Novi Štifti.

Vojaško obveznost je opravljal najprej v šoli za vojaške knjigovodje v Subotici. Tu se je izkazal kot odličen opremljevalec »stencasa«. Nato je bil kot knjigovodja dodeljen protiletalskemu polku v Beogradu, kjer je pravtako ilustriral obvestila za vojake ter tako opozoril na sebe in na veliko slikarsko znanje. Že v osnovni šoli ga je učitelj Gabrovec navduševal za risanje, to je bilo pač v njemu. No in prav v Beogradu se je njegovo življenje zasukalo v smer uresničitve njegove želje postati slikar. Najprej se je posvetil delu v večerni slikarski šoli in ko so mu v šoli profesorji svetovali naj pristopi k sprejemnemu izpitu na Akademiji za likovne umetnosti v Beogradu je to res storil. Uspel je, čeprav je bila konkurenca velika, kar 400 prijavljenih je bilo, le 21 pa so jih sprejeli. Med njimi je bil tudi Alojz Zavolovšek, ki je na Akademiji leta 1956 pri prof. Marku Čelebanoviću tudi diplomiral.

Seveda si je želel svoj poklic opravljati doma v Sloveniji in tako so mu dodelili prvo službeno mesto v Slovenskih Konjicah, kjer je Zavolovšek nastopil svojo

pedagoško pot. Pozneje je to nadaljeval v Velenju in se končno upokojil kot kustos v Kulturnem centru Ivan Napotnik.

Alojz Zavolovšek je imel doslej 14 samostojnih razstav, sodeloval pa je še na številnih skupinskih razstavah doma in prek državne meje. Za svoje delo je prejel tudi visoka priznanja in odličje. Je član Društva slovenskih likovnih umetnikov od leta 1959.

Ob življenjskem jubileju bo predstavil svoja dela v Kulturnem centru Ivan Napotnik v Velenju.

O Zavolovškovem ustvarjanju je med drugim zapisala Milena Moškon »Markantnost Zavolovškovega slikarstva je v njegovih oljnih slikah, neposrednost pa v njegovih akvarelih. Na vseh pa se združujeta velika moč in diskretna nežnost, pridana pa je tudi tista intelektualna komponenta, ki je usklajena z vsem, kar želi slikar posredovati.«

Alojza Zavolovška poznamo kot človeka velike osebne volje, naklonjenega predajanju znanja in vedenja o slikarstvu na mlajše rodove, to dokazuje tudi z delom v raznih likovnih skupinah pri ZKO Slovenije in tudi sicer. Njegova navezanost na rodno Gornjo Savinjsko dolino pa je vidna v njegovih delih, ki pričajo o tenkočutni ljubezni do domače krajine in okolja.

In končno še njegova osebna želja! Da bi v svojem prijetnem domu v Mozirju lahko še naprej plodno ustvarjal in v krogu svoje družine zaživel resnično in globoko občuteno veselje. Tega mu tudi mi želimo.

A. Videčnik

Alojz Zavolovšek — Gorski mlin v dolini

Vlado Parežnik razstavlja v Mariboru

V prostorih Jugobanke v Mariboru na Kardeljevi cesti je v teh dneh odprta razstava Vlada Parežnika iz Mozirja. Parežnik se predstavlja z vinjetami velikega formata. Razstava bo odprta do 31. januarja, v prihodek od razstave pa avtor namenja v fond za lačne otroke v Afriki.

RAJKO PINTAR

GOZDNO GOSPODARSTVO NAZARJE TOZD GOZDARSTVO LUČE

objavlja prodajo

kombija VW,
letnik 1974

Prodaja bo v ponedeljek, dne 25. 1. 1988 ob 8.00 uri pri TOZD Gozdarstvo Luče.

Prometni davek plača kupec.

Pričakovanje novega leta

Novo leto sem preživel doma. Imeli smo več dni prostor. Otroci smo si še posebej želeli, da bi zapadel sneg, a žal se nam želje niso uresničile. Ker pa je bilo zunaj hladno, sem večji del časa prebil pred televizijo, bral knjige in se igral s svojim malim prijateljem — hrčkom. Tudi z mojo mlajšo sestro sva se igrala. Še posebno rada je poslušala pravljice, ki sem ji jih prebral.

V pričakovanju novega leta smo imeli veliko priprav. V kot moje sobe smo postavili novoletno jelko. Okrasili smo jo s trakovi in okraski, še poseben čar so naredile lučke in kresnice, katere smo ob večerih prižgali in so osvetlile vsa soba.

Na staro leto zvečer smo nestrpno čakali dedka Mraza. Proti večeru je pozvonilo. Ko je oči odprl vrata, sva s sestro radovedno odšla za njim, da bi videla, kdo je prišel? Vsi trije smo začudeni obstali, ko smo na vratih zagledali čisto resničnega dedka Mraza. Na ramenih je nosil velik, poln koš daril. Želel sem, da bi mi prinesel: slovar, kuli, orodje za izrezovanje lesa in mnogo slaščic. Te želje so se mi tudi uresničile.

Jure Dobovičnik
5. b razred
OŠ Šlandrove brigade
LJUBNO OB SAVINJI

v razpadajoči Grabnarjevi hiši sredi Mozirja imajo svoje prostore mozirski mladinci.

Naš naravoslovni dan

Mladi se vse pogosteje sprašujemo, kako bomo živeli, kakšna bo naša prihodnost, če se ti krizni časi ne bodo spremenili na bolje. Kaj bo, če inflacija ne bo nehala rasti kot gobe po dežju, če si niti mleka ne bomo mogli več privoščiti kot doslej.

Veliko zaslug, da imamo še vsaj sedaj dovolj hrane, ima seveda naše kmetijstvo, čeprav tudi to propada. Treba mu bo posvetiti več pozornosti. Prav zato smo na mozirski šoli v osmih razredih posvetili naš drugi naravoslovni dan v tem šolskem letu tudi kmetijstvu, njegovemu pomenu, dosedanjemu in bodočemu razvoju v naši občini ter v SR Sloveniji.

Da bi čimbolje spoznali delo kmeta in kmetijo, je del učencev osmih razredov odšel v spremstvu naših učiteljev in predstavnika zadruga h kmetu Bidru v Dol-Suho. Druga skupina pa je obiskala perutninsko farmo v Varpoljeh.

Na kmetiji Bider ali Pušnik po domače, nam je tovariš Jože Bider razkazal svojo kmetijo, na kateri gospodarji že precej časa. Po dolini ni znan le kot dober kmetovalec, ampak tudi kot inovator. Ob vsakodnevnem delu na 17 ha veliki kmetiji si najde čas in ustvari kaj novega. Tako je sam izdelal že pet različnih strojev, ki mu lajšajo delo. Za te svoje izume in izboljšave je prejel že mnogo priznanj, med njimi tudi občinsko nagrado.

Res je, da je v takšne inovacije treba vložiti veliko truda, časa in predvsem znanja, vendar se mu vse to tudi povrne. Pri delu na kmetiji mu priza devno pomaga njegova skromna, marljiva in gostoljubna žena. Kot vsaka gospodinja tudi ona skrbi za izgled hiše, ki jo v poletnih mesecih krasijo čudovite rože, saj jih vzgaja vse leto. Za živino, molžo in mleko skrbijo poleg žene tudi otroci. Za vse je dela dovolj.

Po povratku v šolo smo se dve šolski uri pogovarjali s predstavniki ZKZ tov. Presečnikom, tov. Maroltom in tov. Acmanom. Pripovedovali so nam o kmetijskih površinah v občini in skrbi zanje, o proizvodnji na zasebni in družbeni zemlji, o sodelovanju med kmeti in zadrugo, o razvoju kmetijstva in njegovem pomenu, o pomenu znanja v kmetijstvu. Ogleдали smo si tudi diapozitive turističnih kmetij, saj je bila tudi to naloga našega naravoslovnega dneva.

Ta naravoslovni dan je bil za nas zelo koristen, saj smo spoznali veliko stvari, ki jih prej nismo vedeli ali pa nanje nismo bili pozorni. Takšnih poučnih dni si želimo še več, saj nam poleg znanja, ki ga dobimo v šoli, daje tudi znanje o delu, od katerega vsi skupaj živimo.

POLONA KOLENC, 8.č
OŠ Mozirje

Nagradno žrebanje v TDO »Savinja« Mozirje

Nagradna prodaja v poslovalnicah »Savinja« Mozirje se je zaključila z javnim žrebanjem dobitkov nagrad, ki je potekalo 30. decembra 1987 pred Blagovnico v Mozirju.

Izžrebani nagrajenci so:

1. Matko Ivan, Dobrovlje 11 — I. nagrada HLADILNIK
2. Rihter Rudi, Jenkova 5, T. Velenje — II. nagrada — 50 l GORIVA
3. Mustafić Jusuf, Radegunda 19 e — III. nagrada — 20 l GORIVA

Ostalih 30 nagrad manjše vrednosti pa prejmejo:

1. Iz Krajevne skupnosti Mozirje:

Troger Pepca, Loke 57; Lojzka Kaiser, Mozirje, 329; Vačovnik Marija, Mozirje 90; Kladnik Vili, Loke 17; Goltnik Andrej, Šmihel 24; Slatinšek Majda, Ljubija 115; Vajd Urša, Mozirje 355; Zgozjnik Stanka, Mozirje 169; Hriberšek Slavica, Lepa njiva 8; Kvas Diana, Mozirje 333;

2. Iz Krajevne skupnosti Rečica ob Savinji:

Emersič Angela, Sentjanž 40; Marija Korenjak, Poljane 29; Žunter Terezija, zg Pobrežje 30; Marija Stiglic, Rečica ob Savinji 77;

3. Iz krajevne skupnosti Nazarje:

Urank Beba, Nazarje 132; Marija Franko, Nazarje 93; Bukovec Aleš, Nazarje 89; Bejat Vanja, Nazarje 91; Robi Vivod, Nazarje 170;

4. Iz Krajevnih skupnosti Bočna, Luče, Ljubno ob Savinji ter Šmartno ob Dreti:

- Levlar Anton, Bočna 137
- Krebs Anica, Luče 81
- Zdravko Jakop, Savina 84, Ljubno
- Sovinšek Tjaša, Primož 88, Ljubno
- Purnat Matej, Volog 17, Šmartno ob Dreti;

5. Nagrajenci izven občine Mozirje:

- Novak Mirjana, Na zelenici 9, Celje
- Kupec Pavla, Gornja vas 4, Prebold
- Pirmanšek Vlado, Malgajeva 4, Velenje
- Rihter Rudi, Jenkova 5, Titovo Velenje
- Kumar Borut, Slatina 20, Šmartno ob Paki
- Volk Andrej, Skorno 7a, Šmartno ob Paki

Nagrajenci iz Rečice ob Savinji in Nazarjah dvignejo nagrade v naših poslovalnicah v teh krajih. Ostali nagrajenci pa v Blagovnici Mozirje v poslovalnici 2 »Manufaktura«. Vsem dobitnikom nagrad čestita kolektiv DO »SAVINJA« Mozirje.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE MOZIRJE

Na podlagi 13. člena pravilnika o pogojih in merilih za delno nadomeščanje stanovalnikov imetnikom stanovanjske pravice na območju občine Mozirje, se razpisuje

NATEČAJ

o zbiranju vlog — zahtevkov za delno nadomeščanje stanovalnikov in stanarin v letu 1988

Upravičenci do delne nadomestitve stanarine so imetniki stanovanjske pravice na družbenih stanovanjih, ki izpolnjujejo splošne pogoje ter osnove in merila po pravilniku o pogojih in merilih za delno nadomeščanje stanovalnikov imetnikom stanovanjske pravice na območju občine Mozirje.

Delna nadomestitev stanarine temelji na socialnih razmerah družine in je odvisna:

- od števila družinskih članov;
- od stvarnega mesečnega dohodka na družinskega člana v minulem letu;
- od višine stanarine izražene v deležu od dohodka družine.

Delno nadomeščanje stanarine lahko upravičenec prejema le za standardno stanovanje, ki na število družinskih članov ne presega dogovorjenih normativov.

Znosna stanarina izraža družbeno sprejemljivo obremenitev družine in se določi v odstotkih od stvarnega mesečnega dohodka na družinskega člana posameznega tipa družin, doseženega v minulem letu in znaša:

Tip družine (število članov)	znosna stanarina (% od stvarnega mesečnega dohodka na člana družine)
1	6,8
2	6,0
3	4,6
4	4,0
5	3,2
6	3,1
7 in več	2,3

Skupen stvarni mesečni družinski dohodek upravičenca in njegove družine ne sme presežati dogovorjeno raven socialne varnosti, ki je izražena v odstotkih od povprečnega mesečnega čistega osebnega dohodka v SRS.

Upravičenci do delne nadomestitve stanarine vložijo zahtevek za delno nadomestitev stanarine do vključno 29. 2. 1988 na Samoupravno stanovanjsko skupnost občine Mozirje — odbor za solidarnostne in upokojske zadeve in sicer:

- upravičenci, ki so v preteklem letu že prejeli delno nadomestitev stanarine na obrazcu SPN-2 (Obr. 8,70)
- upravičenci, ki doslej še niso prejeli delne nadomestitve stanarine na obrazcu SPN-1 (Obr. 8,40).

Navedeni obrazci se lahko dobijo v knjigarnah in v strokovni službi za SSS občine Mozirje, kjer lahko zainteresirani dobijo vsa podrobnejša navodila.

MERCATOR

Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje,

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

delavski svet

objavlja prosta dela in naloge

1. ORGANIZATORJA AOP 2. SAMOSTOJNEGA PROGRAMERJA

Prijavijo se lahko kandidati, ki izpolnjujejo splošne pogoje in imajo:

- pod 1: višješolsko ali visokošolsko izobrazbo ekonomske, tehnične ali organizacijske smeri, tri leta delovnih izkušenj in znajo dva svetovna jezika, od teh vsaj pasivno angleščino ter poznajo vsaj en višji programski jezik;
- pod 2: srednjo ali višješolsko izobrazbo ekonomske, organizacijske smeri in tri leta delovnih izkušenj, obvladajo dva svetovna jezika, od teh vsaj pasivno angleščino ter poznajo cobolski programski jezik.

Poskusno delo za dela in naloge pod 1. in 2. traja tri mesece. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev zbira kadrovska služba zadruga 15 dni po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v osmih dneh po poteku roka za prijavo.

Kje bo avtobusna postaja?

V uredništvu smo prejeli pismo skupine zainteresiranih občanov iz Mozirja, ki nasprotujejo predvideni lokaciji in grandioznemu projektu za novo avtobusno postajo v Mozirju. Pismo je podkrepjeno z nekaterimi argumenti, zainteresirani občani pa predlagajo drugo lokacijo za avtobusno postajo. Njim je popolnoma jasno, da Mozirje potrebuje novo avtobusno postajo, želijo

pa, da bi našli lokacijo, ki bi bila čim manj boleča za prebivalstvo.

Uredništvo Savinjskih novic je poiskalo nekatere informacije in dobilo zagotovilo, da bo v februarju organizirana javna razprava o lokaciji avtobusnega postajališča, ki je sedaj še v osnutku. Predlagamo, da se do tedaj pripombe izoblikujejo in izrazijo v tej javni razpravi.

UREDNIŠTVO

ZVEZNI SEKRETARIAT ZA LJUDSKO OBRAMBO PERSONALNA UPRAVA

razpisuje

NATEČAJ

za sprejem kandidatov za učence Splošnih srednjih vojaških šol, gojence srednjih vojaških šol rodov in služb in učence Šole za strokovne delavce v vojaško-tehničnih poklicih v letu 1988.

SPLOŠNE SREDNJE VOJAŠKE ŠOLE:

- Letalska Splošna srednja vojaška šola »Maršal Tito« v Mostarju
- Splošna srednja vojaška šola »Bratstvo — enotnost« v Beogradu
- Splošna srednja vojaška šola »Ivo Lola Ribar« v Zagrebu
- Splošna srednja vojaška šola »Franc Rozman Stane« v Ljubljani (samo za kandidate iz območja SR Slovenije)

V našete šole je možen vpis v prvi, drugi in tretji letnik. Po končanem štiri letnem šolanju nadaljujejo gojenci šolanje na eni izmed vojaških akademij.

SREDNJE VOJAŠKE ŠOLE:

- Srednja vojaška šola kopenske vojske v Sarajevu
- Tehnična srednja vojaška šola kopenske vojske v Zagrebu
- Letalsko-tehnična srednja vojaška šola v Rajlovcu pri Sarajevu
- Mornariško-tehnična srednja vojaška šola v Splitu
- Intendantska srednja vojaška šola v Sarajevu
- Sanitetska srednja vojaška šola v Novem Sadu (medicinska smer)
- Vojaška šola za strokovne delavce vojnega letalstva in protiletalske obrambe v Rajlovcu

V navedene šole je možen vpis v prvi in tretji razred. Po končanem štiri letnem šolanju gojenci takoj nastopijo službo v JLA.

KAKŠNI SO POGOJI ZA SPREJEM:

Na natečaj se lahko prijavi fantje, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje zahteve:

- da obiskujejo osmi razred osnovne šole, katero bodo zaključili v letu 1988
- da so zdravi in sposobni, kar bo ugotovila vojaška zdravniška komisija
- da niso bili sodno kaznovani in, da proti njim ne teče kazenski postopek
- da imajo soglasje staršev ali skrbnikov
- da so rojeni leta 1972 ali kasneje.

KAKO SE PRIJAVITE:

Kandidati, ki se želijo prijaviti na ta razpis naj se zglasijo pri Občinskem oddelku za ljudsko obrambo Mozirje.

NATEČAJ VELJA DO KONCA MARCA 1988.
ODDELEK ZA LJUDSKO OBRAMBO SO MOZIRJE

Po sklepu komisije za delovna razmerja

objavljamo prosta dela in naloge:

1. REFERENT ZA SPLOŠNE ZADEVE

Pogoji:

- srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri
- 6 mesecev delovnih izkušenj oz. uspešno opravljen pripravniški izpit

Delo je za določen čas 12 mesecev (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

2. NATAKAR (več delavcev)

Pogoji:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe smeri strežba

3. KUHAR (več delavcev)

Pogoji:

- IV. stopnja strokovne izobrazbe smeri kuhar

4. SNAŽILKA (2 delavki)

Vse dodatne informacije v zvezi s pogoji dela lahko dobite na sedežu delovne organizacije v Nazarjah (tel. 831-911). Prijave sprejemamo v roku 8 dni po objavi in sicer na naslov: GP »TURIST« Nazarje, nazarjeva 2, 63331 Nazarje.

MONTAŽNA GRADNJA »SMREKA« GORNJI GRAD

Komisija za delovna razmerja na podlagi 8. člena pravilnika o delovnih razmerjih objavlja prosta dela in naloge

VODENJE RAZVOJA

Pogoji:

- zahteva se VI. stopnja znanj gradbene ali lesne smeri
- delovne izkušnje 4 leta
- uspešno opravljena poskusna doba v trajanju 90 dni

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov: MONTAŽNA GRADNJA »SMREKA« Gornji grad.

Rok za sprejemanje ponudb je 8 dni po opravljeni objavi. Kandidati bodo o opravljeni izbiri obveščeni v roku 30 dni.

KUPUJEM V SAVINJI MOZIRJE!

ZA VAS GOSPODINJE, ŽENE, ORGANIZIRAMO DNEVE GOSPODINJSKIH POTREBŠČIN

V tem času vam nudimo na obročno odplačevanje:

- nekatere vrste posode
- proizvode bele tehnike in akustike
- male gospodinjske aparate
- posteljnino
- talne obloge

Poleg tega pa še:

- zavese za okna
- gospodinjske galanterijske izdelke (pribori)
- namizne prte ipd.

V blagovnici Mozirje pa je organizirana prodaja konfekcijskih izdelkov z velikim sezonskim znižanjem cen!

Obvestilo prejemnikom otroškega dodatka

Novo koledarsko leto 1988 je tu. Ne pozabite vložiti zahtevka za nadaljevanje upravičenosti do otroškega dodatka (družbene pomoči otrokom) do predpisanega roka. Ta je **15. februar 1988**. Upokojenci, kmetje in drugi delovni ljudje obrazec SPN-2 predložijo do tega dne v KRAJEVNI SKUPNOSTI. Delavci pa v svoji OZD oziroma TOZD-u.

Vsako leto prihaja do nesporazumov zaradi zamud, zato pazite na datum **15. 2. 1988**.

Pri tem vas želimo opozoriti, da vam predpisanega obrazca ni treba potrjevati na občinski upravi, ker naša služba razpolaga s podatki o katastrskem dohodku!

V OBRAZCU OBVEZNO NAVEDITE VSE SPREMEMBE, KI VPLIVAJO NA IZPLAČILO POMOČI (nov družinski član, smrt v družini, varstvo v Vzgojno varstveni organizaciji, vpis v osnovno ali srednjo šolo, upokojitve, nov dohodek, izguba dohodka, nova zaposlitev kakega družinskega člana).

ENOTNA EVIDENCA SOCIALNO-VARSTVENIH POMOČI

Zahvala

Zahvaljujemo se kolektivu ELKROJ — a Mozirje, zlasti tov. direktorju I. Kramerju, modnim kreatorjem, razvojnemu oddelku in šiviljam, ki so s svojim delom omogočili, da smo že na prireditvi podelitve Bloudkovih priznanj in nagrad v Nazarjah nastopili v novih oblekah, ki so nam jih izdelali. Za pomoč se še enkrat toplo zahvaljujemo!

Dekliški pevski zbor PD »Jelka« Nazarje,
PD »Jelka« Nazarje,
KS Nazarje

Zbori športnikov

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Mozirje bo v januarju organizirala sektorske konference. Prva konferenca bo na Rečici za Nazarje, Kokarje, Mozirje in Rečico, druga v Bočni za Šmartno ob Dreti, Gornji grad, Novo Štifo in Bočno, tretja pa na Ljubnem za Solčavo, Luče, Radmirje in Ljubno.

Konferenc se bodo udeležili predstavniki vseh športnih druš-

tev (tako tekmovalnih kot rekreativnih) z določenega področja. K sodelovanju pa bodo povabljeni tudi predsedniki krajevnih skupnosti.

Na ta način se bodo športniki iz krajevnih skupnosti do podrobnosti seznanili z dosežki, uspehi pa tudi problemi in težavami lastnih in tudi sosednjih športnih kolektivov.

RAJKO PINTAR

Srečanje esperantistov

Pri esperantskem krožku smo zvedeli, da bomo esperantisti potovali na Madžarsko v Szeged. Prijavila sem se in izvedela podrobnejše informacije. Na Madžarsko smo potovali Katja iz 4. razreda, tovarišica Irena in jaz, esperantisti iz Stor pri Celju in esperantisti iz Maribora. Namen tega enotedenskega izleta je bil spoznati druge esperantiste in utrditi jezik esperanto.

Z vlakom smo se peljali čez Celje, Zagreb v Subotico. Pokrajina, kjer smo potovali, je bila bolj ravninski svet: nepregledna žitna polja, polja s sončnicami in krompirjem. V Subotici nas je pričakal esperantist Gabor in nas peljal v njihovo esperantsko društvo. Nato je Gabor moral v službo, mi pa smo si šli ogledat mesto. Subotica je zelo veliko mesto z visokimi hišami in nešteti ulicami. Videli smo prečudovit park z vodnjakom in vodometom v sredini. Ogledali smo si tudi cerkve, vendar samo zunaj. Zatem smo odšli na avtobusno postajo. Tam nas je že čakal avtobus za Szeged. Čez mejo smo prišli brez kakšnih zapletov.

Ko smo prispeli v Szeged, smo najprej zagledali visoke hiše in veliko prometa. Morali smo poiskati ulico, v kateri je bilo srečanje esperantistov. Do cilja smo se pripeljali z mestnim avtobusom št. 71. Srečno smo našli ulico in si najprej v recepciji odpočili od dolgega potovanja. Stanovali smo v hišicah.

V Szegedu smo se zbrali esperantisti iz 22 držav: Jugoslavije, Nemčije, Belgije, Nizozemske, Danske, Madžarske, ZDA, Afrike, Arabije, Bolgarije, Švedske, Grčije, Francije, Spanije...

Ko smo se vselili v hišice, smo utrujeni od vožnje kar pogleli. Po

večerji smo šli v veliki salon. Tam smo se spoznali, nato pa imeli zabavni večer. Naslednji dan smo šli v mesto in prišli v tabor do kosila. Po kosilu smo šli na kopanje. Po večerji smo se šli družabne igre ali pa smo imeli disco. Te družabne igre so potekale v esperantskem jeziku. V nedeljo smo po zajtrku vsi odšli na »boljši trg«. Ta »Boljši trg« je čisto podoben »boljšemu trgu« v Ljubljani. Tam prodajajo staro šaro in nove stvari. Po kosilu smo se šli kopat. To je bilo veliko kopalnišče s 3 bazeni zunaj in 4 zaprtimi bazeni. Pred večerjo je bil organiziran tek na 1987 m, ker letos šteje leto 1987. Zatem pa smo imeli slavnostno večerjo na angleški način (samopostrežba ob mizi). Jedli smo ob svečah. Med jedjo sta plesala dva plesna para iz Poljske in Madžarske. En par je plesal valčke, drugi par pa tango. Ko smo se najedli, nas je zabaval še čarovnik. Zatem so nam pripeljali dvonadstropno torto. Na njej je bilo 100 svečk, saj smo praznovali 100-letnico esperanta. Po eden iz vsake države je stopil pred torto in vsi skupaj so pihnil v svečke. V torek smo si šli ogledat tovarno, kjer izdelujejo pijačo Marko. Ogledali smo si ves postopek izdelave te pijače. Po kosilu smo ostali doma. Skoraj vsak dan smo šli v mesto in na kopalnišče. Tako je bilo tudi v sredo. V četrtek smo se odpravili domov. Vožnja ni bila tako prijetna kakor prej, vendar smo srečno prispeli domov.

Vsi smo bili veseli in polni lepих vtisov. Naše potovalke so bile polne spominčkov za domače in prijatelje.

ALENKA VALTE, 7 a
COŠ FRAN KOCBEK Gornji grad

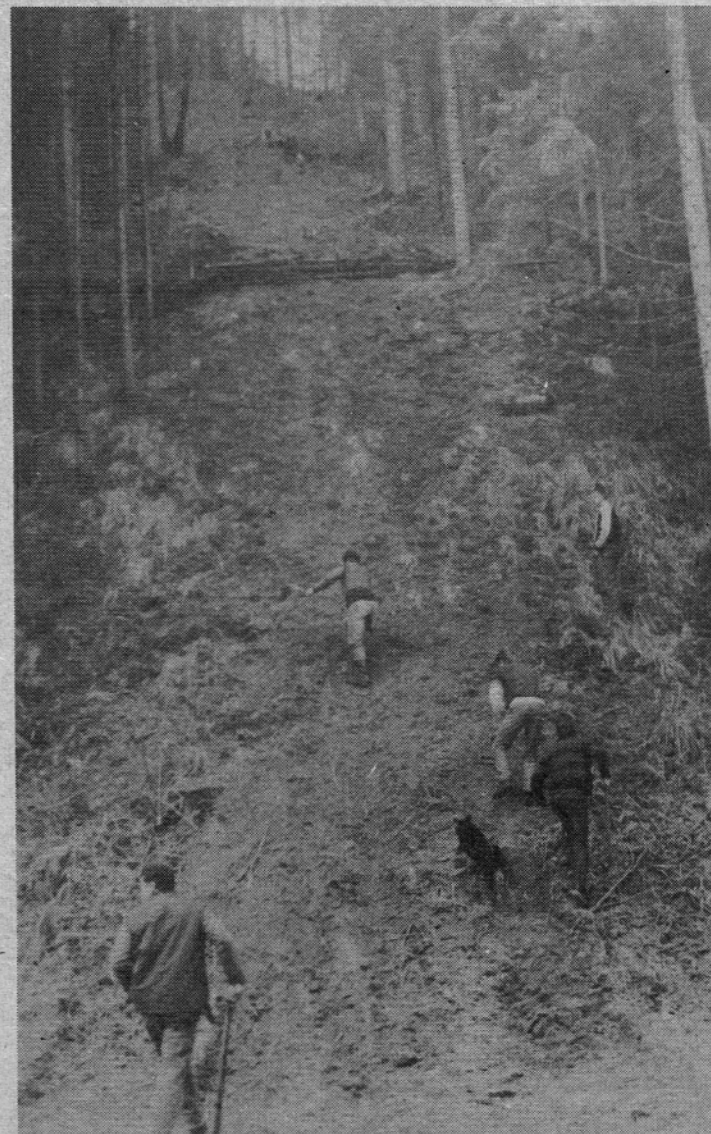
Teptalec snega, katerega je Izletnik iz Celja že dolgo obljubljal Logarski dolini, je sedaj pri Planinskem domu. Teptalec snega predstavlja za Logarsko dolino veliko pridobitev. Begunjski Elan je brezplačno daroval še okoli 200 parov tekaških smuč in nekaj alpskih in tako je ustvarjena minimalna osnova za nastanek tekaškega smučarskega centra v Logarski dolini.

Mladi Šmarčani so si sami uredili in očistili smučišče. Pri takem delu pride prav vsak par pridnih rok — tudi otroških.

Marljivost za zgled

Krajevna skupnost Šmartno ob Dreti je majhna po svoji gospodarski moči in številu ljudi, zato pa toliko večja in bogatejša glede delovnih uspehov, ki so plod marljivosti in solidarnosti krajanov. Ob vseh ostalih področjih so v Šmartnem še posebej uspešni na področju športa in rekreacije, kjer so zagotovo med najboljšimi krajevnimi skupnostmi v moziški občini. Ob bogati letni dejavnosti želijo zapolniti še zimski čas. Zato so z lastnimi rokami uredili 250 metrov dolgo smučišče, primerno za vsakogar. Postavili so vlečnico, v okolici kraja pa bodo še letos uredili tekaške proge. Res je to priznanja in hvale vreden uspeh. (j.p.)

Gradnja skakalnice je kočljiva zadeva. Mladi z Lepe njive pa se spoznajo tudi na to.

Skakali bodo

Mladi iz Lepe njive, Ljubije in Brda pri Mozirju se navdušujejo nad smučarskimi skoki. Kluba nimajo, imajo pa veliko dobre volje in delovne vneme. Tako so že lani pljunili v dlani in si zgradili skakalnico, ki pa ni bila čisto ta prava. Zato so se pred letošnjo zimo še enkrat lotili dela in jo temeljito preuredili. Zdaj seveda čakajo le še na sneg in v Lepi njivi bo spet veselo in živahno. (j.p.)

Hranilništvo skozi čas

Društvo knjigovodskih in finančnih delavcev občine Mozirje prireja za svoj praznik v Galeriji Mozirje razstavo, ki bo prikazala razvoj hranilništva v dolini, pa tudi širše.

Neposredno pripravo razstave je prevzel Arhiv Kulturne skupnosti Mozirje, ki je za to priliko poskrbel za pravo očesno pašo in seveda za zelo podučen prikaz nastajanja slovenske gospodarske samostojnosti v preteklem stoletju in v času med obema vojnama. Če že poudarjamo »očesno« pašo, naj povemo, da bodo prikazani hranilniki iz številnih držav Evrope in hranilne knjižice naših denarnih zavodov, ki so nekoč med seboj tekmovali, kateri bo izdal ličnejšo izvedbo te knjižice. Dalje bodo razstavili nekdanje knjigovodske knjige, listine, bilance, vzorce čekov in podobno.

Vsekakor bo to edinstvena prilika, da si lahko ogledate te zanimivosti, ki tako niso bile prikazane niti v veliko večjih krajih kot je Mozirje.

Za kulturni del sporeta bo poskrbela Lenka Kraljeva s svojim ženskim nonetom z Ljubnega. Strokovno vodstvo po razstavi je zagotovljeno. Za to priliko je izdalo društvo tudi tiskovino, ki opisuje zgodovino hranilnikov, saj je prvi ohranjen iz časa 300 let pred časovnim štetjem in je grškega porekla. torej imajo tudi hranilniki svoje kulturno in zgodovinsko izročilo.

Razstava bo odprta le teden dni in prav bi bilo, da si jo ogledajo vsi finančni in knjigovodski delavci v dolini, seveda pa je takšen prikaz naše gospodarske preteklosti zanimiv za vsakega omikana človeka.

A. V.

Priznanje dejavnosti

Lansko leto je bilo za športnike in telesnokulturne delavce iz naše občine zelo uspešno. Ob dobrih tekmovalnih rezultatih naših športnih društev, sta dva naša dolgoletna telesnokulturna delavca prejela najvišje priznanje. Kot smo že poročali, je Pavla Trogar prejela Bloudkovo nagrado, ob isteku leta pa je Martin Aubrecht iz Mozirja prejel zlato značko ZTKJ za leto 1987. Slovesnost, na kateri so bila podeljena ta visoka priznanja, je potekala v Skupščini SR Slovenije, udeležili pa so se je najvidnejši predstavniki družbeno-političnega in telesnokulturnega življenja naše republike.

Martin Aubrecht je že dolga desetletja prisoten v športnem življenju moziške občine. Čeprav ni nikoli dajal prednosti kaki določeni športni panogi pa je največ časa posvetil planinski dejavnosti. Bil je predsednik komisije za planinstvo, ki je organizator vse planinske dejavnosti v moziški občini. Planinstvo pa je, tudi v naši občini najbolj množična športna dejavnost, saj je v šest planinskih

društev vključenih preko 2000 članov.

Zadnja leta opravlja še odgovornejšo telesnokulturno funkcijo, saj je predsednik izvršnega odbora Zveze telesnokulturnih organizacij občine Mozirje. Ta si že

nekaj let prizadeva za razmah množičnega kakor tudi kvalitetnega športa v naši občini. Rezultati kažejo, da ji ta tudi uspeva. Nemalo zaslug za to ima tudi Martin Aubrecht.

RAJKO PINTAR

Darovanje organov v zdravstvene namene

Organizacija Rdečega križa postaja iz leta v leto vse bolj pomemben družbeni dejavnik na različnih področjih družbenega življenja in pred njo se postavljajo vedno večje naloge. Poleg številnih aktivnosti je v letu 1986/87 prejela dodatno družbeno zelo pomembno solidarnostno akcijo, zbiranje prostovoljnih darovalcev organov v zdravstvene namene.

S sprejetjem Zakona o presajevanju delov človeškega telesa v zdravstvene namene je tudi v SR Sloveniji pravno urejen nadaljnji razvoj tega področja medicinske znanosti; s tem pa je dana možnost, da se ljudje še za časa življenja svobodno odločijo, da bodo po smrti lahko uporabili dele njihovega telesa za povrnitev zdravja in preživetje svojca, sorodnika in sočloveka.

Rdeči križ Slovenije je v ta namen izdelal posebne izkaznice, ki jih bodo prejeli prostovoljni darovalci in jih vedno nosili s sabo. Te izkaznice imajo aktivisti Krajevnih organizacij Rdečega križa, lahko pa jo občani dobijo tudi na Občinski organizaciji Rdečega križa v Mozirju.

O tej solidarnostni akciji ste prav gotovo že veliko prebrali. V ta namen pa so bile tudi posebne televizijske oddaje.

Vse občane, ki so se odločili, da bi po svoji smrti darovali svoje organe v zdravstvene namene prosimo, da dvignejo izkaznico na Krajevni organizaciji Rdečega križa ali pri Občinski organizaciji Rdečega križa v Mozirju.

M. J.

Tekmovanje ob dnevu JLA

Občinska strelska zveza je pod pokroviteljstvom Občinskega štaba TO Mozirje organizirala množično strelsko tekmovanje s polavtomatsko puško v počastitev Dneva oboroženih sil. Tekmovanja se je udeležilo 16 ekip oziroma 48 strelcev.

Ekipno je zmagala Sekcija Bočna pred OSO Solčava in ekipo ZRVS Bočna.

Posamezno je bil prvi KOLAR Slavko iz Bočne s 46 krogi od 50 možnih, drugi LAZNIK Jože iz Nove Štife z 42 krogi, tretji ZEHELJ Dušan iz Bočne z 41 krogi, presenetljivo četrti pa daleč najstarejši udeleženec tekmovanja MEJAC Jože iz Mozirja s 40 krogi. S tem tekmovanjem se je sklenil bogat koledar strelskih tekmovanj v letu 1987.

Najboljšim ekipam in posameznikom je priznanja in medalje podelil PURNAT Niko, komandant OŠTO Mozirje.

Ocenjujemo lahko, da se je zlasti povečala udeležba na množičnih tekmovanjih kakor tudi kvalitetna raven. Želja vseh je, da bi strelski šport spet oživel tudi v Nazarjih in Lučah, kjer sta OSO še vedno povsem neaktivni.

Na strelišča pa prihaja vedno več mladih, predvsem iz vrst pionirjev, tako da se nam za bodočino strelskega športa pri nas vsaj s kadrovskega vidika ni bati. To naj bo vzpodbuda vsem za nadaljnje kvalitetno in uspešno delo.

B. KRIŽNIK

Ljubenski kronist

Vsak kraj ima svojo zgodovino. Zalostno je, da o naši preteklosti in naših prednikih veliko premalo vemo. Vseh vrst izročil, tako kulturnih, gospodarskih in občečloveških bi morali poznati, da bi lahko pravilno vrednotili določena obdobja naše zgodovine.

Zadnja vojna je zelo prizadela naše arhive, pa tudi razne spomenike. O razmerah v dolini se je na sploh premalo pisalo. Razen raznih potopisov in nekaj romanov, je le malo kaj zapisanega. Zato so krajevne kronike izrednega pomena. Šolske, so nekoč bile vir raznim raziskovalcem, danes ne sežejo daleč v preteklost, saj jih je največ uničila vojna, takšna je bila tudi usoda številnih župnijskih kronik.

Na Ljubnem so ljudje cenili prizadevanja Franca Šerbele, ki je vsestransko deloval. Bil je kulturni delavec, organiziral je v času najhujše gospodarske krize med obema vojnama, rokodelske pomočnike Ljubnega v društvo Enotnost, pomagal je pevskemu društvu in si prizadeval v času porajanja sodobne živinoreje kot prvi molzni kontrolor v kraju in okolici. Skratka, živel je s krajem in ljudmi v njem. To je bilo polno in bogato življenje. Le malo ljudi pa pozna njegove zapise in njegovo obsežno zbirko slikovnega gradiva, ki lahko služi raziskovalcu kot vir, tako v slikah, kot tudi v besedilu, ki ga je Šerbela povsod pod sliko zapisal.

Ce danes hodimo po Forštu si pač ne moremo predstavljati, da je tam nekoč stalo veliko mogočnih hrastov. Da bomo imeli lažjo predstavlo, ko so pri stari materi

Franca Šerbele gradili kozolec, bilo je leta 1886, so kupili od trške občine hrast, ki je bil takega obsega, da je zadoščal za izdelavo vseh šestih nosilnih delov kozolca. In kot navaja v zapisu Šerbele, so ta mogočni hrast razrezali »na martro« kar ni bilo ravno lahko delo. Pozneje je hrastov gozd na Forštu zamenjal nasad divjih kostanjev, ki jih je sadila trška občina. Ti pa so se morali umakniti nogometnemu igrišču.

Franca Šerbela je v svojem zapisu o sebi in kraju veliko napisal. Dosti je takega, kar lahko pomeni bogat in zanesljiv vir. Vsekakor pa je znal zapisati vse tisto, kar ostane za nek kraj večje zanimivo. Zelo podrobno so opisane razmere v času med obema vojnama, potem prihod okupatorja, njegova strahovlada in posledice, trnjeva pot pisca skozi Stari pisker v partizane, ter razmere po drugi svetovni vojni na Ljubnem.

Mislím, da je treba prizadevanja Franca Šerbele za ohranjanje domače zgodovine oceniti kot izredno in pomembno delo. Čeprav je že nekaj let pod rušo, je ostalo za njim delo, ki ga bo ohranilo živnega, ki ga bo hvalilo še dolga leta.

A. Videčnik

Matična kronika za mesec december 1987

POROKE: Obojnik Milan, star 23 let iz Planine 12 in Dešman Marija, stara 17 let iz Planine 12

SMRTI: 1. Plesnik Alojzij, star 85 let iz Podveže 37, 2. Zamernik Marija, stara 52 let iz Konjskega vrha 21, 3. Ilovic Marija, stara 64 let iz Luč 54, 4. Prodnik Rafael, star 55 let iz Solčave 20, 5. Kolenc Janez, star 81 let iz Gornjega grada 6, 6. Bezovšek Alojz, star 73 let iz Gornjega grada 139, 7. Matjaž Franc, star 25 let iz Tiroseka 56, 8. Bezovšek Franciška, stara 70 let iz Radmirja 44, 9. Lipovd Karolina, stara 85 let iz Savine 44, 10. Plešec Franciška, stara 77 let iz Juvanja 25, 11. Drole Viktor, star 73 let iz Primoža 22, 12. Hervatski Francšek, star 86 let iz Tera 11, 13. Zuntar Alojzij, star 58 let iz Spodnjih Pobrežij, 14. Kropovšek Elizabeta, stara 83 let iz Grušovelj 14, 15. Kolenc Valentin, star 61 let iz Nazarij 173, 16. Rakun Berta, stara 61 let iz Rečice ob Savinji 52, 17. Bastl Milena, stara 32 let iz Poljan 19, 18. Oblak Jožefa, stara 70 let iz Lepe njive 17, 19. Zavolovšek Ivan, star 77 let iz Pustega polja 7, 20. Tevž Franciška, stara 84 let iz Smartnega ob Dreti 10, 21. Kokovnik Anton, star 79 let iz Črete 4.

Nove knjige v občinski matični knjižnici

I. LEPOSLOVJE: Bart: Rudolf, nesrečni prestolonaslednik, Kačič, M.: Okus po grenkem, Zorman, I.: Sla po letenju, Lessing: Trava poje, Le Carre: Popolni vohun, Dolenc, M.: Praznik republike ali abrakadabra, Mazzini: Drobnotine, Zidar, P.: Medeni mesec, Lainšček, F.: Razpočnica, Svetina, T.: Ukana 5. del, Villon: Zbrano delo, Črnologar, L.: Trinosemest stopenj, Forstnerič: Brlog, Rupel, D.: Zakaj je svet narobe, Levstik, F.: Pesmi

II. STROKOVNA LITERATURA: Počitnice v Sloveniji, Sterle: Živeti modro, Gavez: Mali družni psi, Rajtmajer Gartner: Alpsko smučanje, Koželj & Vuk: Splošna ekologija z varstvom okolja, Mohorjevc kolektor 1988, Prešernov kolektor 1988, Sitar: 100 slovenskih znanstvenikov, Vesel & Wood: Angleščina v računalništvu, Ciperle & Vok: Solstvo na Slovenskem skozi stoletja, Fuchs & Natter: ABC kvačkarnja, Krila vojne, Petkovšek & Trontelj: Skice vremena

III. MLADINSKA LITERATURA: Disney, W.: Peter Pan, Merlin in Mim, Bernard in Belka, Medved Pu, Zagorski, C.: Vesela in žalostna voda, Grafenauer: Majhnica, Remec, M.: Kodeljica v vesolju, Calvino: Marcovaldo, Makarovič, S.: Mačje leto

Domače zdravilstvo

Nekoč, ko so bili zdravniki na deželi prava redkost, so se ljudje zatekali k zeliščarjem in ranocelnikom (padarjem) po nasvet, če je kdo zbolel. To je veljalo tudi za primer obolete živine. Domala vsaka vas je imela kakšno žensko ali moškega, ki se »je spoznal na zdravljenje«. Če dodamo, da je še v preteklem stoletju in to šele sredi petdesetih let, veljal za najbolj večšega zdravnika »kirurg«, to so bili že šolani ljudje, vendar pa še ne zdravniki, potem je jasno, da so si ljudje, predvsem na deželi morali pomagati kakor so vedeli in znali.

Za zdravila so služila zelišča, ki so jih iz roda v rod ljudje poznali in uporabljali. Seveda je to bila raba, izročilo iz roda v rod, saj zapisanih takih »racnej« niso imeli. Le redki so znali brati, torej bi tudi zapis o tem le malo pomenil. Knjige o raznih zdravstvenih naukih so že bile, vendar pa so jih prebirali v glavnem v mestih, kjer so živeli pretežno pisarni ljudje.

Se težje je bilo ljudem v hribovskih predelih, saj so bili zaradi slabih poti v zimskem času doma la odrezani od sveta. Lahko si predstavljamo, kaj je v takih razmerah pomenil težek porod ali pa huda bolezen. Ljudje so bili navezani na lastno iznajdljivost in na sosese pomoč. Lahko torej trdimo, da je kmečko življenje tudi v tem pogledu bilo trdo in težko.

Redki so ljudski zapisi o zdravljenju. Arhiv Kulturne skupnosti Mozirje hrani primerek zapisa o domačih zdravilih iz okolice Lepe njive, vendar je poznejšega datuma, kot zapis, ki ga hranijo pri Veršnikovih (Slon) v Novi Štifti. In o tem nekaj več.

Na naslovni strani je zapisano, da je zapis napisal Matija Veršnik, doma iz »zowseske Senklauš«. Po načinu pisanja bi lahko sklepali, da izvirajo ti pisani nasveti iz preloocene prejšnjega stoletja. Le težko je razvozlati vsebino, tako zaradi izrazoslovja, kot tudi zaradi nekaj tega ovekovečiti.

Vnanje bolezní (zunanje), ki se zdravijo z Zajblom (»žaifei«).

Tako je zapisano, »za gift jen zleht luft« se uporabljajo trije lističi na soli pripravljani. Zajbl kuhan na mleku, pomaga raznim boleznim. Za zunanje (»zunajšnje«) bolezni pa priporoča Veršnik, denimo, da se lasje spet obarvajo črno, kuhanje žajbla na vodi in splakovanje lasišča... Rožmarin je staro ljudsko zdravilo. Zapisano je »za vse sort znanje bolezni«. Rožmarin ali pa njegov cvet se na vinu kuha in nato pije, taka zmes odpravi »star kešel«. Tavžentrože pomagajo »za jetko«. Vemo, da je tiste čase hudo razsajala jetika (sušica). V litru vina se skuhamo tavžentrože, ta tekočina pa se jemlje po žlicah (eno) zjutraj in zvečer. Zelišče je priporočljivo tudi za zunanje bolezni, pa za »oči čistit«. Dobro mazilo dobiš iz medu (strd), če ga zmešaš s preslico, to daš na rano; proti glavobolu pa deluje, če ga vtreš na čelu. Kamnilice da so prav za vse bolezni, piše Veršnik. Za vročino, pljučne bolezni, priporoča, da kamilice skuhamo na vinu in pitje te zmesi prežene marsikatero bolezen. Ta zvarek pa pomaga nosečim ženam, če so bolne. Lahko pa se naredi tudi kamilično zdravilo kot mazilo, ki se skupaj s tekočino zaužije. Veliki koren je za pljučne, jetrne in veliko »vnotranjih« bolezni. Koren je treba drobno zmleti, zmešati z medom in vinom in to večkrat dnevno piti. Lahko pa se uporabi tudi za obkladke proti oteklinam. Če v želodcu »kaj noter uстане« pomaga encijanov koren, ki ga zmeljemo in ga na vinu namočnega zaužijemo.

Se veliko takih in podobnih nasvetov najdemo v zapisu Matije Veršnika. Seveda je v ljudskem izročilu še marsikaj ohranjenega. Vendar pa je zapis o tem še posebno zanimiv.

Ob tej priliki prosimo bralce, da nam sporočijo, če bi se kje še kaj podobnega našlo. Zanimivo bi bilo to domače zdravilstvo v naši dolini proučiti in o njem kaj več zapisati, da bi ohranili to zanimivo izročilo našim zanamcem.

A. Videčnik

Takole so užili zimsko veselje pred dvajsetimi leti

Veterinarsko dežurstvo

18. 1. do 24. 1. Šturm Bojana, dipl. vet. Ljubija, tel. 831-017, 857-722
25. 1. do 31. 1. Lešnik Marjan, dipl. vet. Ljubija, tel. 831-219
1. 2. do 7. 2. Kralj Ciril, dipl. vet. Ljubno, tel. 840-112
8. 2. do 14. 2. Zagožen Drago, dipl. vet. Ljubno, tel. 840-179
15. 2. do 21. 2. Šturm Bojana, dipl. vet. Ljubija, tel. 831-017, 857-722

Dežurna služba Elektro Celje Nadzorništvo Nazarje za mesec februar 88

Od 1. II. do 7. II. Tratin Franc, Pusto polje, tel. 831-263
Od 8. II. do 14. II. Marolt Marko, Mozirje, tel. 831-877
Od 15. II. do 21. II. Lever Peter, Paška vas, tel. 884-150
Od 22. II. do 28. II. Jeraj Franc, Prihova, tel. 831-910
V slučaju kakšnih sprememb pokličite Elektro Celje, tel. 25-841, kjer dobite vse potrebne informacije.

Kino Dom Mozirje v februarju

2. SMRTONOSNI LASER — ameriški film — kriminalka
Glavne vloge: Erick Estrada, Mike Pritchard, Peggy Rowe
4. BEATTY BLUE — francoski film — ljubezenska drama
Glavne vloge: Beatrice Dalle, Jean-HUGues Anglade
6. 7. ZAKON MOLČANJA — ameriški film — akcijski
Glavne vloge: Chuch Noris, Bert Remson
9. PRVA ŽIKINA DINASTIJA — jugoslovanski film — komedija
Glavne vloge: Marko Todorovič, Jelena Žigon
11. SLADKE SANJE — ameriški film — ljubezenska drama
Glavne vloge: Jessica Lang, edd Harris
13. 14. NE STRELIJAJ V NASLEDNICO — ameriški film — komedija
Glavne vloge: Jackie Chan, Lola Forner
16. DRUGA ŽIKINA DINASTIJA — jugoslovanski film — komedija
Glavne vloge: Marko Todorovič, Jelena Žigon
18. UBIJALEC V METROJU — ameriški film — grozljivka
Glavne vloge: Kate Mulgrew, James Naughton
20. 21. BITI ALI NE BITI — ameriški film — komedija
Glavne vloge: Mel Brooks, Anne Bancroft
23. VEČERNA OBLEKA — francoski film — komedija
Glavne vloge: Michel, Blanc, Gerard Depardieu, Miou-miou
25. SOKOL NAPADA — francoski film — kriminalka
Glavne vloge: Francis Huster, Maruschka Demers
27. 28. SMARGADNI GOZD — ameriški film — avanturistični
Glavne vloge: William Rodriguez, Megg Foster

Kino »JELKA« Nazarje v februarju

3 RAZHAJANJE V DOLOČENEM ČASU, jugoslovanski film-komedija
6-7 HIŠA STRAHOV, ameriški film — grozljivka
10 TINEDŽERKA, Zapadno nemški film — erotski
14-14 KJER UDARI TEKMONDO, Honkong — akcijski
17 FENOMENA NATRIRADNA POŠAST, italijanski film — film straha
20-21 SUPER POLICAJI IZ MAJAMIJA, ameriško-italijanski — akcijski
24 Protokol, ameriški film — zabavni film
27-28 ZAPUŠČENI KANJON, ameriški film — znanstveno-fantastični

Seznam filmov, ki bodo na ogled med zimskimi počitnicami v kinodvorani Mozirje:

SREČNO KEKEC
TOREK, 26. 1. 1988 OB 13. URI

SMRKC
PETEK, 29. 1. 1988 OB 13. URI

UČNA LETA IZUMITELJA POLŽA
PONEDELJEK, 1. 2. 1988 OB 13. URI

POVEST O DOBRH LJUDEH
SREDA, 3. 2. 1988 OB 13. URI

V kinodvorani Nazarje

SREČNO KEKEC
SREDA, 27. 1. 1988 OB 15. URI

SMRKC
SOBOTA, 30. 1. 1988 OB 15. URI

Planšarstvo na Gornjegrajskem (1. del)

Kot sad terenskega dela etnografske skupine celjskega Mestnega muzeja na Gornjegrajskem (še posebej v Florjanu) in na Kozjanskem je leta 1956 v Celju izšel Kotnikov zbornik; imenovan je po dr. Francetu Kotniku, ki je vodil etnološko delo in je umrl med pripravljanjem dela za tisk (6. februarja 1955). Prvi del (na straneh 7 do 103) s fotografijami bogato opremljene knjige zavzemajo naši kraji.

V rokopisni zbirki prof. Jožeta Lekšeta, ki je bil sodelavec pri Kotnikovem zborniku — zapiščinca se nahaja v arhivski zbirki Kulturne skupnosti Mozirje — sta rokopis brez naslova in tipkopis z naslovom Planšarstvo. Razlikujeta se v posameznostih. Omemba v uredniškem poročilu v Kotnikovem zborniku (na str. 159) nam razkriva usodo tega zapisa, ki je nastal v letih 1952—55. Kotnik je namreč pripravil zapise o planšarstvu na Menini, vendar so — kot piše v uredniškem poročilu — ostali za zbornik neizkoriščeni, »ker Jože Lekše, ki je objavil izpolniti to vrzel, svoje obljube ni izpolnil«. Očitno je Kotnikov rokopis vzel v pretipkavanje, vendar je čisto na koncu (v zadnjem odstavku) odnehal — in tako ni pripravil

končne variante, ki bi jo objavil (kolikor mi je znano).

Škoda bi bilo, če bi gradivo ostalo neizrabljeno. Zato smo se odločili, da iz zapiščinca Jožeta Lekšeta objavimo zanimivejše in bolj dodelane zapise. (Na ta način se bo pokazal delček bogastva, skritega v arhivskem gradivu, tudi pri Kulturni skupnosti Mozirje.)

Za tukajšnje objavo sem tipkopis popravil po rokopisu tako, da bi se čim bolj ohranilo kar največ sporočila. Osnova je torej Kotnikova z nekaterimi Lekšetovimi posegi.

PLANŠARSTVO

Na področju občine Gornji grad je osem planin s pastirskimi bajtami, in sicer na Ščavnici, Gospodnje, Globoče, Travnik, Ravne, Tomanova planina, Kašna planina in Lepenatka. Na Ščavnici je koča s stanom le za ovce iz celega področja občine. Leta 1952 je bilo na paši 392 ovc, ki so bile zaupane pastirju in njegovemu pomočniku. V prejšnjih časih so ovce molzli, danes pa ne več, zato ne dajejo mleka. Včasih so delali ovčji sir, tako imenovani glavci, in tudi maslo. Kdor je prinesel cerungo, je dobil dva glavca.

Gospodnje je planina s kočo in stanom; na tej planini se pase le odraslo govedo, in to voli (leta 1952 jih je bilo 110). Tam je tudi hlev za bolno živino. Krava je v stanu le zaradi pastirja, da dobi mleko. Živino oskrbujeta pastir in privajavec. Ta planina je določena le za živino iz Gornjega grada, Florjana, dela Lenarta, Savine, Bočne in Smartnega ob Dreti.

V Globočah je planina s kočo in stanom, namenjena za mlade jalovce, ki jih je bilo leta 1952 110 glav. Hlev je še v gradnji. Tudi na tej planini je molzna krava le zaradi pastirja in privajavca. Planina je določena za jalovce iz Gornjega grada, Florjana, dela Lenarta in Savine, Bočne ter Smartnega ob Dreti.

Travnik je planina za stare in mlade vole iz vasi Dol in Štajngrub. Oskrbuje jo le en pastir (leta 1952 60—70 glav). Molzna krava je na planini le zaradi pastirja. Tu je pastirska bajta in zasilen hlev za slučajno obolelo živino.

Ravne so planine za stare in mlade vole iz vasi Šmiklavž in Tirosek. Upravlja jo le en pastir, ki ima za svojo molžo eno kravo. Na planini je koča, hlev pa je še v gradnji.

Tomanova planina je v zasebni lasti; na njej se pase le živina lastnika Tomanu in nekaj tuje živine. Tu ni ne pastirja ne hleva. Živino nadzirajo lastnikovi domači, ker je planina blizu domačije.

Kašna planina je določena za mlado in staro govedo (leta 1952 okoli 60 glav) iz Tiroseka in dela Mačkinega kota. Upravlja jo le en pastir, ki ima na razpolago bajto brez hleva in eno do dve molzni kravi.

Lepenatka je planina za mlade in stare vole (leta 1952 94 glav) iz dela Lenarta in dela Mačkinega kota. Tu pase le en pastir, ki ima na razpolago bajto in hlev.

Vse planine razen Tomanove so na ozemlju nekdanje graščine Gornji grad, ki je bila last ljubljanske škofije. Za časa Avstro-Ogrske in v prvih letih stare Jugoslavije so vzeli nekateri posestniki od graščinske uprave planine (pašnike) v najem in so nanje sprejemali živino drugih lastnikov, ki so jim za to morali plačevati.

Pozneje, še v prejšnji Jugoslaviji, pa so kmetje ustanovili pašniške zadruge, ki so upravljale pašnike, vzete v najem od graščine, skrbele za trebljenje, za gradnjo in vzdrževanje na njihovih postavljenih koč itd.

Uvod
Peter Weiss

Savinjske NOVICE

»Savinjske novice« izhajajo mesečno — Izdaja SZDL občine Mozirje — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Rajko Pintar — Tajnica urednika Mija Pavlin — Fotograf-ska priprava Ciril Sem — Uredništvo in uprava: OK SZDL Mozirje, telefon (063) 831-850 — Žiro račun pri SDK ekspozitura Mozirje, številka: 52810-678-54000 — Savinjske novice, glasilo SO Mozirje — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 10. v mesecu — Stavke, filmi in prelom DIC, toz Grafika Novo mesto — Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani — Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.